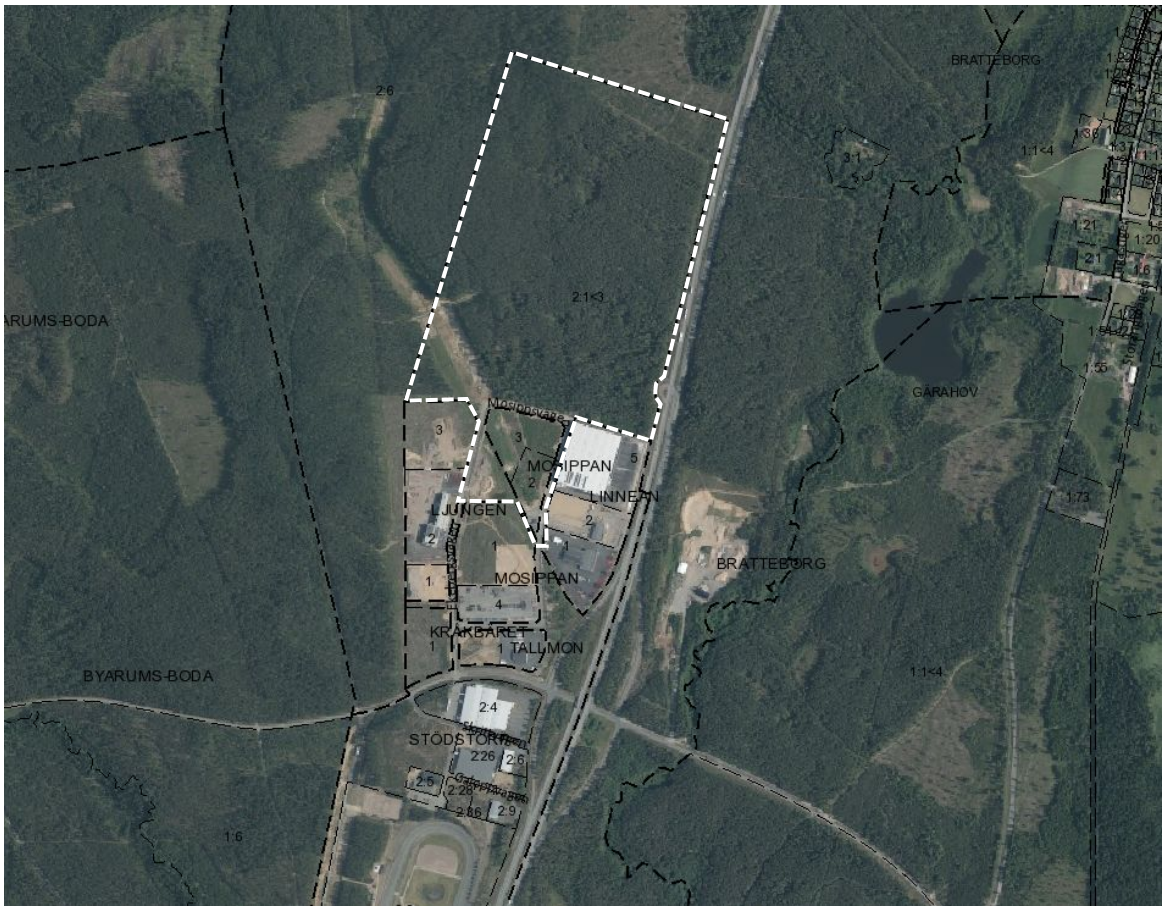
VAGGERYDS KOMMUN

Planbeskrivning

Detaljplan för del av fastigheten Stödstorp 2:1 med flera, Boda

Vaggeryds kommun, Jönköpings län

Ansvarig förvaltning: Kommunledningskontoret
Samrådshandling: November 2026
Dnr: KS 2023/146
Standardförfarande
Antagen av kommunfullmäktige **20xx-xx-xx**
Laga kraft **20xx-xx-xx**

Innehål

l

1. Detaljplanen....4
1.1 Handlingar....4
1.2 Detaljplanens syfte....4
1.3 Ärendeinformation....4
1.4 Detaljplaneprocessen....5
2. Beskrivning av planförslag....6
2.1 Befintligt....6
2.2 Läge och avgränsning....8
2.3 Allmän plats....10
2.4 Kvartersmark....11
3. Motiv till detaljplanens regleringar....14
3.1 Allmän plats....14
3.2 Kvartersmark....14
3.3 Genomförandetid....16
4. Planeringsunderlag....17
4.1 Kommunala....17
4.2 Utredningar....17
4.3 Undersökning av betydande miljöpåverkan....18
5. Planeringsförutsättningar och konsekvenser....19
5.1 Kommunala....19
5.2 Riksintressen....22
5.3 Miljö....23
1.2 Naturmiljö....25
5.4 Kulturmiljö....28
5.5 Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap. miljöbalken....28
5.6 Hälsa och säkerhet....30
5.7 Geotekniska förhållanden....33
5.8 Hydrologiska förhållanden....34
5.9 Fysisk miljö....36
5.10 Teknik....36
5.11 Service....38
5.12 Trafik och mobilitet....38
5.13 Social hållbarhet....41

6. Genomförandebeskrivning....43
6.1 Organisatoriska frågor....43
6.2 Avtal....43
6.3 Fastighetsrättsliga frågor....44
6.4 Tekniska frågor....45
7. Medverkande i planarbetet....47

1. Detaljplanen

I detta tema presenteras vilka handlingar som tillhör detaljplanen. Detaljplanens syfte, ärendeinformation och information om detaljplaneprocessen presenteras också.

1.1 Handlingar

Planhandlingar

- Plankarta (inkl. grundkarta) med bestämmelser
- Planbeskrivning
- Fastighetsförteckning

Övriga handlingar

- Undersökning av betydande miljöpåverkan – Bilaga 1
- Dagvattenutredning – Bilaga 2
- Geoteknisk markundersökning, PM – Bilaga 3
- Geoteknisk markundersökning, MUR – Bilaga 4
- Lokaliseringsutredning – Bilaga 5
- Naturvärdesinventering (2017) – Bilaga 6
- Naturvärdesinventering (2025) – Bilaga 7
- Principer för gestaltning – Bilaga 8
- Yttrande fornlämning och ytterligare arkeologiska insatser – Bilaga 9

1.2 Detaljplanens syfte

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en vidareutveckling av befintligt verksamhetsområde i strategiskt utvecklingsläge med nära anslutning till E4 och befintlig infrastruktur. Inom planområdet skapas förutsättning för etablering av industri, lager och logistik samt kompletterande servicefunktioner. Detaljplanen bygger vidare på befintlig bebyggelsestruktur utmed E4 och tar hänsyn till befintligt dikessystem och lågpunkter genom att utveckla dessa för öppna dagvattenlösningar och rekreativa vistelseytor.

1.3 Ärendeinformation

Detaljplanens benämning är ”Detaljplan för del av fastigheten Stödstorp 2:1 med flera, Boda” och har diarienummer KS 2023/146.

Planarbetet startade genom beslut av kommunstyrelsens arbetsutskott 2023-05-16 § 76.

Det finns en hög efterfrågan på mark för ytkrävande verksamheter inom kommunen. Transportintensiva verksamheter behöver finnas nära större kommunikationsleder såsom E4. Vaggeryds kommun förvärvade för ett antal år sedan ett markområde dikt an befintligt verksamhetsområde, i syfte att vidareutveckla området för att kunna erbjuda mark för etablering varmed denna detaljplan framtas.

Enligt 2 kap. plan- och bygglagen (2010:900) ska hänsyn tas både till allmänna och enskilda intressen vid prövningen av lämpligheten av föreslagen planläggning. Bestämmelserna om hushållning med mark- och vattenområden i 3 och 4 kap. miljöbalken (1998:808) ska tillämpas.

1.3.1 Planbesked

Positivt planbesked och planuppdrag beslutades av kommunstyrelsens arbetsutskott 2023-05-16 § 76. Detaljplanen syftar till att möjliggöra verksamhetsmark.

1.3.2 Kommunala beslut i övrigt

Vaggeryds kommuns översiktsplan pekar ut området som utvecklingsområde för bebyggelse avseende verksamhetsmark. Översiktsplanen fick laga kraft 2024.

1.4 Detaljplaneprocessen

Detaljplanen handläggs med standardförfarande enligt 5 kap. 6 § plan- och bygglagen (2010:900). Detaljplanen bedöms vara förenlig med översiktsplanens ställningstaganden för berört område och genomförandet av förslaget bedöms inte riskera att medföra en betydande miljöpåverkan.

Standardförfarande

Innan detaljplanen kan antas ska samråd och granskning genomföras. Detaljplanen befinner sig nu i skedet samråd, vilken är den första av två remisstillfällen.

Tidsplan

Målsättningen är att nedanstående tider ska gälla för planarbetet och planens genomförande:

Samråd	1:a kvartalet 2027
Beslut om granskning	2:a kvartalet 2027
Granskning	2:a kvartalet 2027
Beslut om antagande	2:a kvartalet 2027

Detaljplanen får laga kraft tre veckor efter att antagandebeslutet har anslagits på kommunens anslagstavla, förutsatt att besultet att anta detaljplanen inte överklagas.

2. Beskrivning av planförslag

I detta tema beskrivs planområdets nuvarande utförande och förutsättningar, planområdets läge och avgränsning och befintliga detaljplaner. Temat beskriver också vad detaljplanen möjliggör för och vad planförslaget innebär.

2.1 Befintligt

Planområdet består huvudsakligen av ett tidigare skogsområde lokaliserat utmed E4 i närhet till trafikplats Vaggeryd norra (trafikplats nr. 90). I nuläget är skogen avverkad inom planområdet men bestod tidigare av företrädesvis tallskog. Marken har få nivåskillnader med svag lutning mot sydväst. Större nivåskillnader finns i nordvästra delen av planområdet. I planområdets sydvästra del finns ett befintligt rätat dikessystem som omges av tidigare brukad åkermark.

Planområdet omfattar även till viss del redan detaljplanelagd mark i planområdets södra del. Inom denna del finns ingen bebyggelse uppförd, med undantag för vissa tekniska anläggningar. I detta område finns utbyggd gata, gång- och cykelväg. Den befintligt gällande kvartersmarken för verksamhetsändamål har inte bebyggts.

Stråket utmed det befintliga dikessystemet består av tidigare brukad åkermark. I nuläget är huvuddelen av jordbruksmarken inom planområdet påverkad av schaktning, se vidare avsnitt 5.5.1. Dikessystemet är rätat och viss vegetation finns utmed diket såsom mindre björkar och inslag av tall.

Dikt an planområdet finns befintligt verksamhetsområde som till viss del är bebyggt enligt befintlig detaljplan. Denna detaljplan blir därmed en vidareutveckling av befintligt bebyggelsestråk för verksamhetsändamål.

Figur 1: Övergång mellan befintligt verksamhetsområde med delvis utbyggt gatunät och tidigare skogsmark.

Figur 2: Vy söderut från Ekebergsvägen mot befintligt verksamhetsområde, från läge vid tidigare skogsmark.

Figur 3: Vy över tidigare skogsmark samt dikeslinjen med omgivande tidigare brukad åkermark.

2.1.1 Gällande detaljplaner

Denna detaljplan omfattar till stor del mark som inte sedan tidigare omfattas av detaljplan. Däremot omfattar del av planområdet för denna detaljplan befintligt planlagd mark, varmed denna detaljplan ersätter del av befintlig detaljplan.

Figur 4: Utsnitt av planområdet (gul linje) samt del av befintlig detaljplan vilken till viss geografisk omfattning ersätts av denna nya detaljplan.

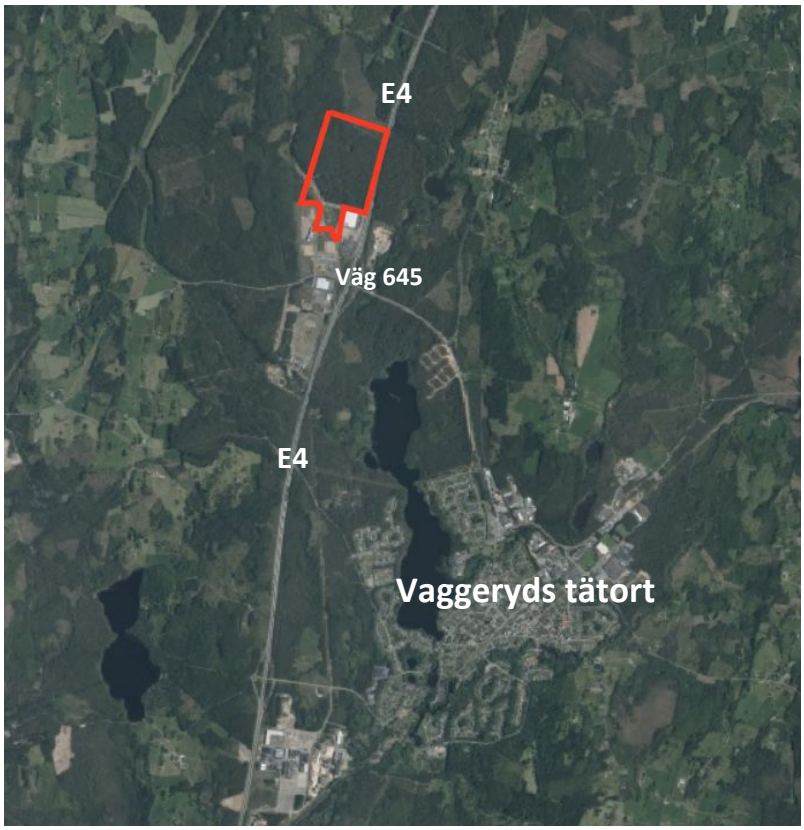

2.2 Läge och avgränsning

Planområdet omfattar cirka 58 hektar mark och är beläget strax väster om E4, i närhet till trafikplats Vaggeryds norra (trafikplats nr. 90). Området ligger dikt an ett befintligt verksamhetsområde som i sig är en del av ett sammanhängande område med verksamheter och besöksanläggningar såsom exempelvis travbana i anslutning till E4. Vaggeryds tätort ligger sydöst om planområdet på ett avstånd om cirka 4 km. Planområdet och tätorten kopplas samman genom väg 645 samt gång- och cykelväg.

Avgränsningen för planområdet utgår dels ifrån den mark som kommunen tidigare förvärvat samt del av befintligt verksamhetsområde. Östra sidan avgränsas av vägområdet för E4 (viltstängsel) vilken fastighetsgräns går vid. Avgränsning mot norr och väster avgränsas av fastighetsgräns för del av fastigheten Stödstorp 2:1.

Figur 5: Planområdets lokalisering och utbredning, röd linje.

Figur 6: Illustration planområdet.

2.3 Allmän plats

Detaljplanen reglerar allmän platsmark för NATUR och GATA, fördelat på huvudgata respektive lokalgata. Inom allmän platsmark planeras funktioner såsom gatunät, gång- och cykelvägar, allmänna dagvattenanläggningar samt förläggning av ledningsstråk för tekniska försörjningssystem. För vidare beskrivning av vägledande gestaltningsprinciper, se bilaga 9 *Principer för gestaltning*. Principerna avses ha funktion som vägledning vid markanvisning, projektering, bygglovsprövning och utbyggnad av området. Syftet är att principerna ska bidra till att skapa ett funktionellt, attraktivt och långsiktigt hållbart verksamhetsområde där bebyggelse, infrastruktur och grönstruktur samspelar.

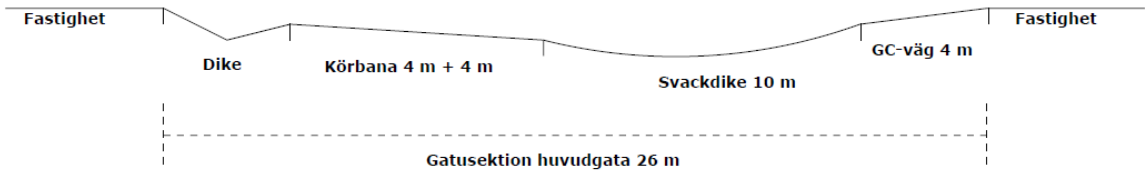
2.3.1 Huvudmannaskap

Vaggeryds kommun är huvudman för allmän platsmark inom detaljplaneområdet. Inom intilliggande befintligt verksamhetsområde gäller kommunalt huvudmannaskap varmed detta utvidgas genom denna detaljplan.

2.3.2 Gata

GATA regleras fördelat på huvudgata respektive lokalgata. $GATA_1$ – huvudgata regleras för befintlig del av Ekebergsvägen inom planområdet. Ekebergsvägen byggs ut vidare norrut för att utgöra angöring mot kvartersmarken. Ekebergsvägen förlängs och viker av österut för att skapa några för området mindre fastigheter utmed E4, samt ett större kvarter mot väster vilket kan uppgå till en sammanhängande större fastighet. Stråket utmed GATA1 – huvudgata har betydelse för att skapa ett sammanhållet och välkomnande intryck av verksamhetsområdet, genom att exempelvis tillskapa en grön karaktär med svackdiken och plantering. Utmed stråket ska gång- och cykelväg byggas ut samt svackdike för dagvattenhantering vilken avdelar körbana från gång- och cykelväg. Inom område för svackdike kan träd med fördel planteras i anslutning till gång- och cykelväg för att bidra till gestaltningsmässiga element såväl som skuggande funktion.

Figur 7: Princip för utformning av huvudgata.

För befintlig del av Mosippsvägen inom planområdet regleras $GATA_2$ – lokalgata. Mosippsvägen sträckning i nord-sydlig riktning avses inte förändras utan en utbyggnad mot norr sker för att ansluta till huvudgatan. Mosippsvägens befintliga öst-västliga struktur omvandlas till kvartersmark respektive allmän platsmark NATUR. Likaså byggs gång- och cykelvägen utmed Mosippsvägen ut för att löpa vidare parallellt med huvudgatan.

2.3.3 Natur

Områden reglerade med NATUR avses dels bibehållas genom befintliga gröna strukturer såsom exempelvis skogsmark eller öppen naturmark. Därutöver avses stråket utmed det befintliga dikessystemet utvecklas med funktioner såsom öppna dagvattenanläggningar och promenadstråk. Områdena utmed dikessystemet är naturligt lägre liggande partier varmed de är lämpliga för dagvattenhantering. Dessa områden kan därmed även få funktion som översvämningsytor vid skyfall. Genom att anlägga promenadvägar utmed stråket kan området även utvecklas med rekreativa värden. Genom att till viss del meandra det uträtade dikessystemet kan rekreativa stråk bildas samt förutsättningar för naturvärden och dagvattenhantering förbättras. Den grönblå korridoren utgör ett sammanhängande stråk för dagvattenhantering, ekologisk spridning och landskapsbild.

Figur 8: Princip för nyttjande av allmän platsmark, NATUR.

2.4 Kvartersmark

Detaljplanen reglerar kvartersmark för J – industri och E – tekniska anläggningar. Kvartersmarken uppgår till cirka 38 hektar fördelar på fyra kvarter. För vidare beskrivning av vägledande gestaltningsprinciper, se bilaga 9 *Principer för gestaltning*. Principerna avses ha funktion som vägledning vid markanvisning, projektering, bygglovsprövning och utbyggnad av området. Syftet är att principerna ska bidra till att skapa ett funktionellt, attraktivt och långsiktigt hållbart verksamhetsområde där bebyggelse, infrastruktur och grönstruktur samspelar.

2.4.1 Industri (J)

Inom kvartersmarken regleras i huvudsak J – industriändamål. Inom regleringen ryms såväl tillverkningsindustri som lager och logistik som tillåts ha större omgivningspåverkan. Kompletterande funktioner och service till markanvändningen ingår. Erforderliga transformatorstationer och fibernoder får uppföras inom markanvändningen.

Utmed E4 möjliggörs ett kvarter med god visuell koppling till E4. Utformningen i det *östra kvarteret* utmed E4 har betydelse för upplevelsen av verksamhetsområdet från trafikleden varmed genomtänkt utformning bidrar till en god bebyggelsemiljö. Längre fasader utmed E4 ska i detta läge ges särskild omsorg genom att utformas med variation i byggnadsvolym, fasadliv, material eller kulör, vilket bestämmelser f_1 syftar till. Inom detta kvarter kan bebyggelsen med fördel uppföras med förskjutna byggnadskroppar och glaspartier mot E4 för att bidra till variation i skala och ett trivsamt intryck av verksamhetsområdet.

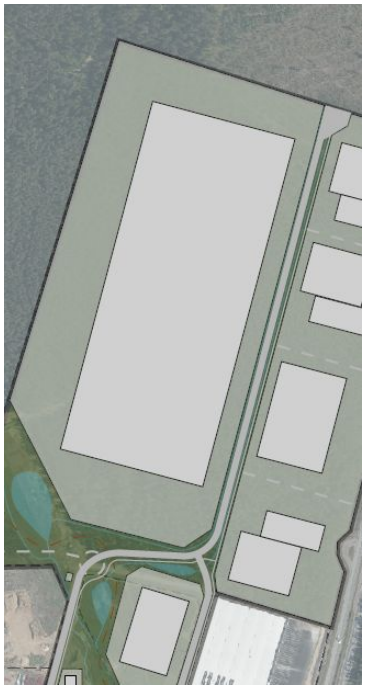
Inom det *östra kvarteret* regleras en högsta tillåten höjd om 20 meters nockhöjd, största byggnadsarea om 60 % av fastighetsarean samt att byggnader inte får placeras närmre än 10 meter från fastighetsgräns. Utformning och användning av detta kvarter behöver också ta hänsyn till riksintresset E4 genom att bebyggelse inte får uppföras inom 50 meter från vägområdet samt att parkering, upplag, uppställning eller körytor inte får anläggas inom 30 meter från trafikled.

Figur 9: Illustration östra kvarteret.

I planområdets västra del möjliggörs ett större sammanhängande kvarter. Det *västra kvarteret* ger möjlighet till etablering av en större sammanhängande verksamhetstomt med flexibelt utförande. Kvarteret kan även delas i två eller flera fastigheter vid behov. I detta kvarter möjliggörs bebyggelse med upp till 30 meter i nockhöjd, största byggnadsarea om 60 % av fastighetsarealen samt reglering att byggnader inte får placeras närmre än 10 meter från fastighetsgräns.

Figur 10: Illustration västra kvarteret.

I planområdets södra del regleras ett för området mindre kvarter om cirka 2,5 hektar. Det *södra kvarteret* omges av gatunät och gång- och cykelvägar och ligger i anslutning till det grönblå stråket som avses utvecklas med öppna dagvattenlösningar och promenadvägar. Inom kvarteret regleras bebyggelsen till en högsta tillåten höjd om 15 meters nockhöjd, största byggnadsarea om 60 % av fastighetsarean och minsta avstånd till fastighetsgräns om 10 respektive 8 meter. Kvarteret regleras till en mindre skala än omgivande kvarter genom sitt läge i närhet till det grönblå stråket och omgivande gator.

Figur 11: Illustration södra kvarteret och sydvästra kvarteret.

I planområdets sydvästra del regleras ett till ytan mindre kvarter för E – tekniska anläggningar och J – Industri. Inom det *sydvästra kvarteret* avses en av två underjordiska kassuner för brandvatten att anläggas. Inom detta område kan även anläggningar för tekniska försörjningssystem samt servicefunktioner till området ordnas. Inom detta kvarter regleras bebyggelsen till en högsta tillåten nockhöjd om 15 meter, största byggnadsarea om 60 % av fastighetsarean och minsta avstånd till fastighetsgräns om 6 meter.

2.4.2 Tekniska anläggningar (E)

Inom planområdet finns befintliga transformatorstationer och fibernoder i läget vid Ekebergsvägen. Dessa anläggningar regleras därmed som tekniska anläggningar (E). Utmed Ekebergsvägen samt utmed huvudgatan i planområdets norra del regleras två områden för tekniska anläggningar (E/EJ). Syftet med dessa områden är att anlägga underjordiska kassuner för brandvattenförsörjningen. Områden reglerade med E – avses nyttjas av funktioner som krävs för att erbjuda tekniska försörjningssystem till verksamhetsområdet.

3. Motiv till detaljplanens regleringar

3.1 Allmän plats

Användningsbestämmelser av allmän plats

GATA$_1$ – Huvudgata. Motiveras med att Ekebergsvägen och dess utbyggnad inom planområdet ska utformas som huvudgata och primär angöringsväg från väg 645 till kvartersmark inom planområdet. Syftet är att huvudgatan ska ges god framkomlighet för långa fordonståg samt rymma funktioner såsom gång- och cykelväg, trädplantering och svackdike för dagvattenhantering. Lagstöd finns i plan- och bygglagen (2010:900) 4 kap. 5 §.

GATA$_2$ – Lokalgata. Motiveras med att Mosippsvägen ska ha fortsatt befintlig funktion och utförande för angöring av kvartersmark. Mosippsvägen avgrenas från huvudgatan Ekebergsvägen och har inte samma krav på bredd på gatans sektion varmed den utgör lokalgata. Lagstöd finns i plan- och bygglagen (2010:900) 4 kap. 5 §.

NATUR – Natur. Motiveras med behovet att dels bevara befintliga gröna strukturer såsom skogsmark, dels även att utveckla det grönblå stråket för dagvattenhantering och rekreativa inslag. Lagstöd finns i plan- och bygglagen (2010:900) 4 kap. 5 §.

Egenskapsbestämmelser för allmän plats

Dagvattendamm$_1$ – Dagvattendamm och anläggningar för dagvattenhantering får anordnas. Motiveras med behov av att anordna fördröjningsanläggningar för dagvattenhantering. Områdena utmed befintligt dikessystem är planområdets lägre liggande partier varmed öppna dagvattenanläggningar behöver anordnas i dessa områden. Lagstöd finns i plan- och bygglagen (2010:900) 4 kap. 5 §.

3.2 Kvartersmark

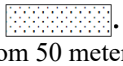
Användning av Kvartersmark

J – industri. Motiveras med behovet att möjliggöra utveckling av verksamhetsmark i strategiskt läge i närhet till stor kommunikationsled E4. Inom J-industri tillåts transformatorstationer och fibernoder att förläggas, för områdets behov. Lagstöd finn i plan- och bygglagen (2010:900) 4 kap. 5 §

E – tekniska anläggningar. Motiveras med behovet att reglera mark för befintliga tekniska anläggningar samt ge möjlighet till kompletterande tekniska anläggningar, såsom exempelvis underjordiska kassuner för brandvattenförsörjning, transformatorstationer etc. Lagstöd finn i plan- och bygglagen (2010:900) 4 kap. 5 §

EJ – tekniska anläggningar, industri. Motiveras med behovet att möjliggöra utveckling av verksamhetsmark och reglering av mark för befintliga samt tillkommande tekniska försörjningssystem. Lagstöd finn i plan- och bygglagen (2010:900) 4 kap. 5 §

Egenskapsbestämmelser för kvartersmark

Marken får inte förses med byggnad **.** Motiveras med behovet av att säkerställa tillräckliga bebyggelsefria zoner i relation till E4, om 50 meter från vägområdet. Bestämmelsen syftar till att reglera placering och utformning av kvartersmark för att inte påverka riksintresset E4 negativt. Lagstöd finns i plan- och bygglagen (2010:900) 4 kap. 16 §.

h$_1$ – 30,0, högsta nockhöjd är angivet värde i meter. Motiveras med behovet av att för det större kvarteret möjliggöra goda förutsättningar för höghöjdslager. Bestämmelsen syftar till att ge flexibilitet avseende lagerhållning och samtidigt reglera en tillåten högsta höjd vilken för området bedöms rimlig för att uppnå en god helhetsverkan för bebyggelsen. Lagstöd finns i plan- och bygglagen (2010:900) 4 kap. 16 §.

h$_2$ – 20,0, högsta nockhöjd är angivet värde i meter. Motiveras med behovet av att reglera en för området harmonierande skala. Kvarteret utmed E4 regleras lägre än bakomliggande kvarter, för att ge variation och visa på volymhierarkin inom planområdet, vilken bidrar till god helhetsverkan för bebyggelsen. Lagstöd finns i plan- och bygglagen (2010:900) 4 kap. 16 §.

h_3 – 15,0, högsta nockhöjd är angivet värde i meter. Motiveras med behovet av att reglera en för området harmonierande skala. Höjdreglering sker med utgång i kvarterens storlek och läge, för att uppnå en god helhetsverkan för bebyggelsen. Lagstöd finns i plan- och bygglagen (2010:900) 4 kap. 16 §.

u_1 – markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar. Motiveras med behovet av att reglera markreservat i syfte att fortsatt kunna utföra reparationer och åtkomst till befintliga underjordiska ledningar av vikt för tekniska försörjningssystem. Inom egenskapsområdet får åtgärder inte vidtas som försvårar åtkomst till underjordiska ledningar. Lagstöd finns i plan- och bygglagen (2010:900) 4 kap. 6 §.

Utnyttjandegrad – Största byggnadsarea är 60,0 % av fastighetsarean inom användningsområdet. Motiveras med behovet av att möjliggöra flexibelt utnyttjande av fastighetsareal och en för område lämplig volymskala. Lagstöd finns i plan- och bygglagen (2010:900) 4 kap. 11 §.

n_1 – marken får inte användas för parkering, upplag, uppställning eller interna körytor. Motiveras med behovet av att reglera utformning och användning av kvartersmarken i relation till riksintresset för E4 för att inte riskera påverka riksintressen negativt. Lagstöd finns i plan- och bygglagen (2010:900) 4 kap. 13 §.

p_1 – byggnad ska placeras minst 10,0 meter från fastighetsgräns. Motiveras med behovet att reglera minsta tillåtna avstånd mellan byggnader samt lämpliga avstånd mellan byggnader och allmänna platser såsom gaturum. Bestämmelsen syftar till att det i relation till byggnaders tillåtna höjder anpassas bebyggelsefria områden som bidrar till en god helhetsverkan för bebyggelsen. Lagstöd finns i plan- och bygglagen (2010:900) 4 kap. 16 §.

p_2 – byggnad ska placeras minst 8,0 meter från fastighetsgräns. Motiveras med behovet att reglera minsta tillåtna avstånd mellan byggnader samt lämpliga avstånd mellan byggnader och allmänna platser såsom gaturum. Bestämmelsen syftar till att det i relation till byggnaders tillåtna höjder anpassas bebyggelsefria områden som bidrar till en god helhetsverkan för bebyggelsen. Lagstöd finns i plan- och bygglagen (2010:900) 4 kap. 16 §.

p_3 – byggnad ska placeras minst 6,0 meter från fastighetsgräns. Motiveras med behovet att reglera minsta tillåtna avstånd mellan byggnader samt lämpliga avstånd mellan byggnader och allmänna platser såsom gaturum. Bestämmelsen syftar till att det i relation till byggnaders tillåtna höjder anpassas bebyggelsefria områden som bidrar till en god helhetsverkan för bebyggelsen. Lagstöd finns i plan- och bygglagen (2010:900) 4 kap. 16 §.

f_1 – fasader längre än 100 meter ska delas upp genom variation i byggnadsvolym, fasadliv, material eller kulör. Motiveras med behovet av att reglera fasadliv utmed E4 av gestaltningsskäl. Bestämmelsen syftar till att minska upplevelsen av storskaliga och monotona byggnadsvolymer utmed E4. Genom att långa fasader delas upp skapas en mer varierad och attraktiv bebyggelsemiljö som stärker områdets identitet och förbättrar landskapsbilden från E4. Bestämmelsen bidrar även till att skapa en mindre skala närmast motorvägen. Lagstöd finns i plan- och bygglagen (2010:900) 4 kap. 16 §.

Teknisk utrustning ska integreras i byggnadens gestaltning eller skärmas av. Motiveras med behovet av att reglera tekniska installationer av gestaltningsskäl. Bestämmelsen syftar till att säkerställa att tekniska installationer såsom ventilationsanläggningar, fläktrum, transformatorer och liknande inte får en dominerande visuell påverkan på området. En integrerad eller avskärmad utformning bidrar till en mer sammanhållen arkitektur och ett mer vårdat intryck. Lagstöd finns i plan- och bygglagen (2010:900) 4 kap. 16 §.

Mur mot allmän platsmark får anordnas till en högsta höjd av 1,0 meter. Motiveras med behovet av att reglera höjd för eventuella murar av gestaltningsskäl. Bestämmelsen syftar till att möjliggöra en omsorgsfull utformning av övergången mellan kvartersmark och allmän platsmark samtidigt som höga barriärer undviks. Låga murar kan bidra till en gestaltad och tydlig avgränsning. Lagstöd finns i plan- och bygglagen (2010:900) 4 kap. 16 §.

Stängsel mot allmän platsmark ska vara genomsiktliga. Motiveras med behovet av att reglera genomsiktlighet för eventuella stängsel av gestaltningsskäl. Bestämmelsen syftar till att minska den visuella barriäreffekten mellan kvartersmark och allmän platsmark. Genomsiktliga stängsel bidrar till en öppnare landskapsbild samtidigt som verksamheternas behov av avgränsning och säkerhet kan tillgodoses. Lagstöd finns i plan- och bygglagen (2010:900) 4 kap. 16 §.

Utfartsförbud þ o o oð. Motiveras med behovet av att reglera att in- eller utfart inte får ske från kvartersmark till allmän platsmark i närhet till gatukorsningar eller vändplan. Bestämmelsen syftar till att skapa en god trafikmiljö och syftet är att säkerställa trafiksäkerhet. Lagstöd finns i plan- och bygglagen (2010:900) 4 kap. 9 §.

a_1 – Strandskyddet är upphävt. Motiveras med behov av att upphäva strandskydd inom område för reglerad kvartersmark för att genomföra detaljplanen. Lagstöd finn i plan- och bygglagen (2010:900) 4 kap. 17 §.

3.3 Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år över hela planområdet och börjar gälla från och med laga kraft-datum.

4. Planeringsunderlag

I temat planeringsunderlag redovisas en sammanställning av de planeringsunderlag som använts vid framtagandet av detaljplanen. Här presenteras de olika dokumenten och handlingarna samt var de finns att få tag på eller är arkiverade.

4.1 Kommunala

4.1.1 Översiktsplan

Översiktsplan 2024. Antogs av kommunfullmäktige 2024-03-25. Översiktsplanen är lagrad i kommunens arkiv och finns tillgänglig på kommunens hemsida.

4.1.2 Detaljplan

Denna detaljplan omfattar till stor del mark som inte sedan tidigare omfattas av detaljplan. Däremot omfattar del av planområdet för denna detaljplan befintligt planlagd mark, varmed denna detaljplan ersätter del av befintlig detaljplan. Detaljplanen som till viss geografisk del ersätts:

- Detaljplan för del av Stödstorp 2:1 och del av Bratteborg 2:6. Berörd detaljplan har Lantmäterimyndighetens aktbeteckning LM 0665-P2018/4 och kommunens lokala plannummer är V107.

Genomförandetiden för berörd detaljplan har gått ut. Samtliga detalj- och stadsplaner är lagrade i kommunens arkiv.

4.1.3 Grundkarta och fastighetsförteckning

Grundkarta ”Grundkarta till detaljplan för del av Stödstorp 2:1 med flera, Boda” daterad 2026-10-14 och fastighetsförteckning ”Fastighetsförteckning för Vaggeryd Stödstorp 2:1 m.fl.” daterad 2026-08-18. Dessa två dokument är lagrade i kommunstyrelsens diariesystem.

4.1.4 Andra kommunala planeringsunderlag

Följande andra kommunala handlingar har använts som planeringsunderlag och hänvisas till i planbeskrivningen.

- Vaggeryds kommuns Miljöprogram 2026-2029, antagen 2026-02-02, lagrad i kommunens arkiv.
- Vaggeryds kommuns Energiplan, antagen 2026-06-22, lagrad i kommunens arkiv.
- Vaggeryds kommun Grönstrukturplan, antagen 2020-06-22, lagrad i kommunens arkiv.
- Vaggeryds kommuns Dagvattenstrategi del 1 – Mål och strategier, antagen 2019-05-27, lagrad i kommunens arkiv.
- Vaggeryds kommuns Dagvattenstrategi del 2 – Handlingsplan, antagen 2020-01-08, lagrad i kommunens arkiv.
- Handlingsprogram Lag om skydd mot olyckor 2022-2026, antagen 2022-09-05, lagrad i kommunens arkiv.
- Riktlinjer för parkering, fastställd 2026-05-25, lagrad i kommunens arkiv

4.2 Utredningar

- *Dagvattenutredning – Bilaga 2*, framtagen av WSP (2025). Lagrad i kommunens diariesystem.
- *Geoteknisk markundersökning, PM – Bilaga 3*, framtagen av WSP (2025). Lagrad i kommunens diariesystem.
- *Geoteknisk markundersökning, MUR – Bilaga 4*, framtagen av WSP (2025). Lagrad i kommunens diariesystem.

- *Lokaliseringsutredning – Bilaga 5*, framtagen av Vaggeryds kommun (2026). Lagrad i kommunens diariesystem.
- *Naturvärdesinventering – Bilaga 6,* framtagen av Sweco (2017). Lagrad i kommunens diariesystem.
- *Naturvärdesinventering – Bilaga 7,* framtagen av WSP (2025). Lagrad i kommunens diariesystem.
- *Principer för gestaltning – Bilaga 8,* framtagen av Vaggeryds kommun (2026). Lagrad i kommunens diariesystem.
- *Yttrande fornlämning och ytterligare arkeologiska insatser – Bilaga 9,* framtagen av Länsstyrelsen (2023). Lagrad i kommunens diariesystem.

4.3 Undersökning av betydande miljöpåverkan

En undersökning om ett genomförande av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan har genomförts.

- Undersökning av betydande miljöpåverkan, Detaljplan för del av fastigheten Stödstorp 2:1 med flera, Boda – Bilaga 1, framtagen av Vaggeryds kommun (2026). Lagrad i kommunens diariesystem.

5. Planeringsförutsättningar och konsekvenser

I detta tema beskrivs förutsättningarna och konsekvenserna ämnesvis till följd av detaljplanen. Grupperna och undergrupperna är uppdelade i två delar varav den ena presenterar *nuläge och förutsättningar* och den andra *planförslag och konsekvenser.*

5.1 Kommunala

5.1.1 Detaljplan

Denna detaljplan omfattar till stor del mark som inte sedan tidigare omfattas av detaljplan. Däremot omfattar del av planområdet för denna detaljplan befintligt planlagd mark, varmed denna detaljplan ersätter del av befintlig detaljplan, se vidare avsnitt 2.1.1 och 4.1.2.

5.1.2 Planbesked

Positivt planbesked och planuppdrag beslutades av kommunstyrelsens arbetsutskott 2023-05-16 § 76. Detaljplanen syftar till att möjliggöra verksamhetsmark.

5.1.3 Översiktsplan

Vaggeryds kommuns översiktsplan pekar ut ett antal utvecklingsområden för verksamhetsmark i strategiska lägen utmed E4. Aktuellt planområdet ligger inom ett utav dessa utpekade utvecklingsområden vilket är utpekat som utvecklingsområde för företag och transportintensiva verksamheter i närhet till stor kommunikationsled, E4. Området har en strategisk lokalisering med närhet till E4 samt bidrar till översiktsplanens utvecklingsinriktning för mark och vatten såsom utveckling av befintlig struktur för verksamhetsmark i anslutning till trafikplats Vaggeryd norra.

De hänsynstaganden som översiktsplanen anger för området är bland annat strandskydd, klimatanpassningsåtgärder, naturvärden, riksintresse för kommunikation (E4).

Översiktsplanen visar ställning till övergripande riktlinjer gällande verksamhetsmark, exempelvis:

- kommunen ska säkerställa god planberedskap för verksamhetsmark,
- transportintensiva verksamheter bör lokaliseras i anslutning till större kommunikationsstråk,
- nya verksamhetsområden bör utvecklas i anslutning till befintlig infrastruktur.

Planområdet omfattar tidigare brukad åkermark. Kommunens grundläggande hållning är att jordbruksmark är en värdefull och ändlig resurs som i första hand ska bevaras. Exploatering kan dock accepteras om väsentliga samhällsintressen kan motiveras och om det saknas rimliga alternativ på annan mark. Särskilt prioriteras åtgärder som stärker orternas utveckling, bostadsförsörjning, serviceutbud, samhällsfunktioner och hållbara transporter genom utveckling i enlighet med utvecklingsinriktningen av mark- och vattenanvändningen.

Förslaget till detaljplan bedöms överensstämma med översiktsplanens ställningstaganden för området, samt övergripande ställningstaganden för utveckling av bebyggelsestrukturer enligt utvecklingsinriktningen.

Del av planområdets västra del omfattas av potentiellt vindbruksområde, enligt vindbruksplanen vilken har funktion som tematiskt tillägg till översiktsplanen. I lägen där motstående inriktningar uppstår ska översiktsplanen ha företräde. Därmed bedöms detaljplanen vara förenlig med översiktsplanen och att utvecklingen enligt översiktsplanen bedöms väga tyngre.

Figur 12: Markanvändningskarta och utvecklingsinriktning, översiktsplan. Planområdet illustreras med gul streckad linje.

5.1.4 Miljöprogram för Vaggeryds kommun 2026-2029

Riksdagen har fastställt 16 övergripande miljömål för Sverige. Miljömålen beskriver de kvaliteter som vår miljö och våra gemensamma natur- och kulturresurser måste ha för att vara ekologiskt hållbara på sikt.

Vaggeryds kommun har tagit fram ett miljöprogram för Vaggeryds kommun. I Miljöprogrammet finns strategier för målområdena *hållbara transporter och resor, hållbar samhällsplanering och bebyggelse* och *hållbara gröna och blå miljöer*. Tillämpning av strategierna syftar till att bidra till de nationella miljömålen. Nedan redogörs några av delmålen inom målområdena som särskilt berör detaljplanen.

Nuläge och förutsättningar

Målområde hållbara transporter och resor: Delmål 4 - Kommunen ska i samhällsplaneringen möjliggöra för hållbara transporter**.**

I samhällsplaneringen arbetar kommunen för att säkerställa att det skapas möjlighet till säkra gång- och cykelvägar till olika målpunkter. Det kan vara skolor, fritidsaktiviteter, arbetsplatser, handel samt busshållplatser och stationer.

Målområde hållbar samhällsplanering och bebyggelse - energi: Delmål 2 – Kommunen ska verka för användande av och produktion av fossilfri energi.

Vaggeryds energi producerar fjärrvärme i kommunen som försörjer både bostadsområden, verksamheter och industrier. Fjärrvärme ska användas där så är möjligt, både i kommunens egna lokaler samt i utbyggnaden av nya bostads- och industriområden

Målområde hållbar samhällsplanering och bebyggelse – klimatanpassning: Delmål 1 - Kommunen ska fokusera på klimatanpassningsfrågor i planering, exploatering och förvaltning.

I kommunens översiktsplan och detaljplaner ingår klimatanpassningsperspektivet som en del av planernas utformning.

Målområde hållbara gröna och blå miljöer – natur. Delmål 3 - I utformningen av gröna utemiljöer ska stor hänsyn tas till biologisk mångfald, grön infrastruktur, klimatanpassning och ekosystemtjänster.

För att nå delmålet behöver Vaggeryds kommun bli bättre på att nyttja, bevara och utveckla ekosystemtjänster i planering, byggnation och förvaltning. Grönytorna har fler funktioner, både för människors hälsa, möjlighet till biologisk mångfald och som ytor för klimatanpassning. Genom att inkludera de nyttor ekosystemtjänster kan bidrar det till maximal samhällsnytta.

Planförslag och konsekvenser

Målområde hållbara transporter och resor: Delmål 4 - Kommunen ska i samhällsplaneringen möjliggöra för hållbara transporter**.**

Inom planområdet kommer gång- och cykelvägsinfrastruturen att byggas ut vilken även kopplas samman med det befintliga gång- och cykelvägsnätet. Planområdet bedöms få god tillgänglighet för cykelangöring då planområdet ligger cirka 15 minuters cykelfärd från Vaggeryds tätort och bidrar till hållbara pendlingsalternativ.

Målområde hållbar samhällsplanering och bebyggelse - energi: Delmål 2 – Kommunen ska verka för användande av och produktion av fossilfri energi.

Inom planområdet regleras mark för befintliga fjärrvärmeanläggningar samt mark för expansion och komplettering av det befintliga fjärrvärmenätet i området. Möjlighet till utbyggnad av nätet till ny verksamhetsmark enligt detaljplanen finns.

Målområde hållbar samhällsplanering och bebyggelse – klimatanpassning: Delmål 1 - Kommunen ska fokusera på klimatanpassningsfrågor i planering, exploatering och förvaltning.

Inom planområdet regleras allmän platsmark inom naturligt lägre liggande områden vilka avsätts för att möjliggöra omhändertagande av dagvatten men också höga flöden vid skyfall.

Målområde hållbara gröna och blå miljöer – natur. Delmål 3 - I utformningen av gröna utemiljöer ska stor hänsyn till biologisk mångfald, grön infrastruktur, klimatanpassning och ekosystemtjänster.

Detaljplanens reglering bidrar till förutsättning för att tillskapa grönområden och grönblå stråk inom området vilket blir värdefullt inslag i verksamhetsområdet med större del hårdgjorda ytor och större bebyggelsevolymer. De naturligt lägre liggande områdena utmed befintligt dikesystem utvecklas som multifunktionella ytor för omhändertagande av dagvatten, skyfall samt funktioner för utevistelse såsom promenadstråk och bibehållande av öppna gräsmarksstrukturer.

5.1.5 Energiplan Vaggeryds kommun

Energiplanen ska vara ett styrdokument för energiplaneringsfrågor som uppfyller lag (1977:439) om kommunal energiplanering. Planen syftar bland annat till att beskriva ett gemensamt utgångsläge, gemensamma målbilder och identifiera utmaningar i energifrågan i Vaggeryds kommun. Energiplanen innehåller strategier och mål, vilka några anger nedan vilka bedöms ha särskilt betydelse för detaljplanen.

Nuläge och förutsättningar

Mål 4 – Kommunen ska arbeta för att styra rätt energianvändning till rätt ändamål. Kommunen arbetar för att uppvärmningen av nya bostadsområden samt större lokaler (till exempel skolor, äldreboenden, industrier) ska ske med fjärrvärme där så är möjligt. Det innebär att el i större utsträckning kan frigöras för att bidra till omställningen av en elektrifierad transportsektor.

Mål 6 – Kommunen ska verka för hållbara och effektiva investeringar i energiinfrastrukturen. Energiperspektivet integreras i ett tidigt skede av planeringen av nya områden eller exploateringar. Det innebär att vi säkerställer att kapacitet finns för de planerade etableringarna samt att verksamheter har styrts till lämpliga platser ur energiperspektiv. För att möjliggöra hållbara och effektiva investeringar i energiinfrastrukturen behöver översiktsplanen användas som ett planeringsunderlag där kommunens viljeinriktning och tidshorisont framgår.

Planförslag och konsekvenser

Mål 4 – Kommunen ska arbeta för att styra rätt energianvändning till rätt ändamål.

Inom planområdet regleras mark för befintliga fjärrvärmeanläggningar samt mark för expansion och komplettering av det befintliga fjärrvärmenätet i området. Möjlighet till utbyggnad av nätet till ny verksamhetsmark enligt detaljplanen finns.

Mål 6 – Kommunen ska verka för hållbara och effektiva investeringar i energiinfrastrukturen.

Detaljplanen innebär vidareutbyggnad av befintlig bebyggelsestruktur för verksamheter. Det innebär att förutsättningar finns för utbyggnad av befintliga nät för tekniska försörjningssystem. Vid detaljplanens framtagande omhändertas kapacitetsbehov i samråd med ledningsägare. Bedömningen är att det finns förutsättningar att försörja området med el, fiber och VA enligt befintliga anläggningar eller mindre kompletterande anläggningar såsom tillkommande transformatorstationer, fibernoder och pumpstationer.

5.2 Riksintressen

5.2.1 Kommunikation

Nuläge och förutsättningar

E4 går dikt an planområdet och omfattas av riksintresse för kommunikationer. Riksintresset syftar till att vidmakthålla samt utveckla funktionen för prioriterade kommunikationsstråk för att kunna tillgodose långsiktiga behov avseende kapacitet, framkomlighet och trafiksäkerhet. För att långsiktigt säkra funktionen för kommunikationsanläggningar av riksintresse inom Jönköpings län finns riktlinjer för samhällsplanering framtagna av Trafikverket Region Syd och Länsstyrelsen i Jönköpings län. Riktlinjerna anger att för E4 bör minsta bebyggelsefria avstånd från vägområdet vara 50 meter (30 meter från på- och avfartsramper). Vidare bör parkering/uppställningsytor eller interna körytor inte finnas inom 30 meter från beläggningskant.

Planförslag och konsekvenser

Detaljplanen reglerar genom prickmark en bebyggelsefri zon utmed E4:ans vägområde om 50 meter. Därutöver regleras genom bestämmelsen n_1 att det inom ett område om 30 meter från beläggningskant inte får anläggas parkering/uppställningsytor, upplag eller interna körytor.

Utbyggnad enligt detaljplanen bidrar till trafikalstring för trafikflöden E4 samt tillhörande ramper. Trafikalstring enligt full utbyggnad bedöms inte ge negativ påverkan för riksintresset, se vidare avsnitt *5.12.3 Motortrafik, gods och transport.* Bedömningen är att genomförandet av detaljplanen utifrån regleringen inte riskerar att påverka riksintresset negativt.

5.2.2 Totalförsvar

Nuläge och förutsättningar

Planområdet omfattas av påverkansområde för Hagshults flygbas, MSA-område, vilket utbreder sig 46 kilometer från berörda flygbanor. Inom MSA-områden anges en lägsta minimihöjd inom vilken det är säkert att genomföra in- och utflygningar. Gränsen för vad som utgör en säker höjd beräknad från MSA-områdets högsta objekt eller terränginformation. Syftet med påverkansområdet är att säkerställa genomförande av visuell inflygning till flygplats.

Planförslag och konsekvenser

Planområdet ligger inom ett påverkansområde där höga objekt kan riskera att påverka riksintresset negativt. Detaljplanen möjliggör byggnader upp till 30 meters nockhöjd inom området. Bedömningen är att genomförandet av detaljplanen inte riskera påverka riksintresset negativt. Detta då planområdet bedöms ligga avgränsat från flygbasen samt att det redan inom MSA-området finns befintliga byggnader vilka har högre höjd än denna detaljplan medger.

5.3 Miljö

5.3.1 Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer, MKN, är regler om kvaliteten på mark, vatten, luft eller miljön i övrigt. Normerna är beslutade för att varaktigt skydda människors hälsa eller miljön för att avhjälpa skador eller olägenheter för människors hälsa eller miljön. Det finns idag miljökvalitetsnormer för buller, luft och vatten. Normerna kan vara utformade på olika sätt. Vissa anger tydliga gränsvärden medan andra utgör målsättningsnormer som anger vad som ska eftersträvas. Miljökvalitetsnormer är juridiskt bindande och ska följas vid detaljplaneringen.

Luft

Nuläge och förutsättningar

Trafik och andra utsläppskällor ger upphov till luftföroreningar som vid höga halter är skadliga för människors hälsa. Följande ämnen har störst betydelse: kvävedioxid (NO2), kolväten, inandningsbara partiklar (PM10) samt bensen. Utsläppen av koldioxid (CO2) ger upphov till globala miljöproblem i form av ”växthuseffekt”, vägtrafiken står därvid för ett betydande bidrag. Utsläpp sker även av svaveldioxid, kolmonoxid med mera i anslutning till starkt trafikerade gator och vägar kan luftföroreningar nå kritiska nivåer av utsläppshalter och bland andra astmatiker och andra känsliga personer kan få andningsbesvär under perioder med höga luftföroreningshalter. Gällande miljökvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken ska iakttas vid planläggning. Miljökvalitetsnormer (MKN) har hittills meddelats för halterna av kvävedioxid/kväveoxider, svaveldioxid, bly, partiklar (PM10 och PM2,5), bensen, kolmonoxid, ozon, arsenik, kadmium, nickel och bens(a)pyren.

Planförslag och konsekvenser

Genomförandet innebär fler transporter genom det befintliga verksamhetsområdet. Den ökade trafiken bedöms inte ge upphov till negativ påverkan i den omfattning att miljökvalitetsnormer riskerar överskridas eller ge negativ påverkan på människors hälsa. Planområdet bedöms inte ligga inom område som i nuläget påverkas negativt av utsläpp från trafik. Främst täta urbana miljöer med lägre luftcirkulation riskerar att övertrassera miljökvalitetsnormerna för luftkvalitet.

Vatten

Nuläge och förutsättningar

Miljökvalitetsnormer enligt vattenförvaltningsförordningen delas in i ytvattenförekomster och grundvattenförekomster. för ytvattenförekomster fastställs miljökvalitetsnormer för ekologisk och kemisk status. för grundvatten fastställs miljökvalitetsnormer för kemisk och kvantitativ status.

Planområdet är beläget inom avrinningsområdet för Gnyltån, som utgör recipient för dagvatten från området. Dagvatten från planområdet avleds via befintliga diken och avrinningsstråk söderut mot Gnyltån och därefter vidare till Hjortsjön.

Enligt genomförd dagvattenutredning har vattenförekomsten Gnyltån ovan Hjortsjön måttlig ekologisk status och uppnår inte god kemisk status. Exploateringen behöver utformas så att vattenförekomstens status inte försämras och så att möjligheterna att uppnå fastställda miljökvalitetsnormer inte försvåras.

Planområdet är även beläget ovan grundvattenförekomsten Värnamo-Ekeryd, som enligt VISS utgör en omfattande grundvattenförekomst med goda till mycket goda uttagsmöjligheter inom delar av magasinet. Förekomsten är en viktig resurs och ställer krav på att framtida markanvändning och dagvattenhantering utformas så att risk för förorening av grundvattnet begränsas.

Den geotekniska undersökningen visar att grundvattennivån inom planområdet varierar mellan cirka 2,7 och 8,8 meter under markytan. Jordlagren utgörs huvudsakligen av sandiga friktionsjordar med relativt hög genomsläpplighet. Förhållandena skapar goda förutsättningar för infiltration och lokalt omhändertagande av dagvatten, men innebär samtidigt att föroreningar kan transporteras ned till grundvattnet om inte erforderliga skydds- och reningsåtgärder vidtas.

Planförslag och konsekvenser

Planförslaget innebär att andelen hårdgjorda ytor ökar jämfört med dagens situation, vilket medför ökade dagvattenflöden och risk för transport av föroreningar från verksamhetsytor, vägar, uppställningsytor och parkeringar. För att säkerställa att planens genomförande inte försämrar statusen i Gnyltån eller Hjortsjön bygger dagvattenhanteringen på en flerstegsprincip där fördröjning och rening sker successivt från källa till recipient.

Dagvatten ska i första hand hanteras nära källan. Verksamheter som kan ge upphov till förorenat dagvatten kan behöva vidta reningsåtgärder inom kvartersmark innan dagvattnet tillåts ledas vidare till de allmänna dagvattenanläggningarna. Beroende på verksamheternas karaktär kan detta exempelvis ske genom oljeavskiljare, sedimentationsanläggningar eller andra lokala reningslösningar.

Efter eventuell lokal rening leds dagvattnet vidare till planområdets allmänna öppna dagvattenanläggningar där ytterligare fördröjning och rening i form av svackdiken, diken och fördröjningsdammar sker. När vattnet passerar genom dessa anläggningar minskar flödeshastigheten samtidigt som partiklar ges möjlighet att sedimentera. Växtlighet i svackdiken och dammar bidrar dessutom till upptag av näringsämnen samt fastläggning och nedbrytning av olika föroreningar. Genom de olika reningsstegen reduceras halter av exempelvis metaller, oljeföroreningar och andra förorenande ämnen innan dagvattnet rinner vidare mot recipient.

Den föreslagna dagvattenhanteringen utgår från områdets naturliga avrinningsmönster. Dagvattnet leds genom flera efterföljande fördröjnings- och reningssteg innan det ansluts till befintligt dikessystem. Från dikessystemet leds vattnet vidare till Gnyltån och därefter till Hjortsjön. Lösningen bedöms ge goda förutsättningar för både flödesutjämning och rening av dagvatten innan det når recipienterna.

Avseende grundvattnet bedöms riskerna kunna hanteras genom att potentiellt förorenat dagvatten genomgår rening innan infiltration eller utsläpp sker till allmänna dagvattenanläggningar.

Den geotekniska undersökningen visar att grundvattenytan generellt ligger flera meter under markytan samtidigt som jordlagren huvudsakligen består av genomsläppliga friktionsjordar. Förutsättningarna för lokal infiltration är därmed goda, men genomsläppligheten innebär samtidigt att förorenat dagvatten kan riskera påverka underliggande grundvattenförekomst. Därmed är rening i flera steg viktigt för att möjliggöra tillräcklig rening.

Kommunens samlade bedömning är att planförslaget inte medför någon sådan påverkan att gällande miljökvalitetsnormer för Gnyltån eller Hjortsjön riskerar att överskridas eller att möjligheterna att uppnå normerna försämras. Detta under förutsättning att dagvattenhanteringen utformas enligt dagvattenutredningens principer (bilaga 2) samt att erforderliga reningsåtgärder genomförs inom både kvartersmark och allmän platsmark. De reningssteg som avses ske från källa till recipient bedöms ge tillräcklig rening för att motverka negativ påverkan på ytvattenförekomsterna. Inte heller bedöms planens genomförande medföra någon betydande risk för påverkan på grundvattenförekomsten Värnamo-Ekeryd då grundvattnet i lägen för kvartersmark bedöms ligga flertalet meter under markytan.

5.3.2 Miljöbedömning

Vid upprättande av detaljplan ska kommunen undersöka om planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan, i enlighet med 4 kap. 33 b § plan- och bygglagen. Om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning genomföras.

Nuläge och förutsättningar

En undersökning enligt 6 kap § 6 miljöbalken har genomförts. Planområdet ianspråktar inga områden med högre naturvärden eller särskilt känsliga områden ur ekologisk synpunkt. Genomförandet innebär en från nuläget ökad omgivningspåverkan med ökad trafik och utsläpp till luft. Likaså innebär hårdgjorda ytor och transporter ökade halter av förorenande ämnen till dagvattnet.

Planförslag och konsekvenser

Kommunen gör med hänvisning till genomförd undersökning (bilaga 1) bedömningen att betydande miljöpåverkan inte riskerar att uppstå till följd av detaljplanens genomförande varmed en strategisk miljöbedömning inte bedöms behöva upprättas.

Genom att dagvatten fördröjs i flera steg sker också rening i flera steg vilket är positivt för förmågan att rena dagvattnet på sin väg mot recipient. Utifrån föreslagen dagvattenhantering bedöms recipienter inte påverkas negativt. Den ökade trafiken medför i sig ökade utsläpp än nuläget men bedöms inte vara i den omfattning att miljökvalitetsnormer riskerar överskridas varmed förändrad omgivningspåverkan inte bedöms bidar till betydande miljöpåverkan.

5.3.3 Strandskydd

Nuläge och förutsättningar

Ett mindre område om cirka 150 kvadratmeter i planområdet nordöstra hörn omfattas av strandskydd utmed Gnyltån. Strandskyddat område sträcker sig i huvudsak 5 meter in på planområdet.

Planförslag och konsekvenser

Strandskyddat område omfattar ett mindre område inom detaljplanen reglerad för industriändamål. Strandskyddet upphävs genom denna detaljplan genom reglering av bestämmelsen a_1 – *strandskyddet är upphävt*. Motivet till upphävande är att området utmed Gnyltåns strandlinje redan tagits i anspråk genom E4, vilken ligger över Gnyltån och skapar en barriäreffekt utmed strandlinjen. Upphävande av strandskydd motiveras enligt Miljöbalken (1998:808) 7 kap. 18 e § p 1 och 2.

1.2 Naturmiljö

Nuläge och förutsättningar

Området inom planområdet består huvudsakligen av avverkad skogsmark men även tidigare brukad åkermark samt del av det befintliga verksamhetsområdet. Marken är relativt plan och lutar generellt åt sydväst, mot planområdets lägre partier där ett rätat dikessystem tar emot avrinning från omkringliggande mark. Diket utgör därmed en naturlig del av den befintliga markavrinningen. Utmed dikessystemet finns tidigare brukad åkermark.

För den del av planområdet vilken sedan tidigare är exploaterad med gator och teknisk infrastruktur, består området även av tidigare brukad åkermark, öppna gräsmarker med lågt växande skogsmiljöer av träd, björk och tall. För denna del av området genomfördes en naturvärdesinventering år 2017 (bilaga 6) i samband med framtagande av befintlig detaljplan. Inventeringen identifierade inga områden med höga naturvärden. Det öppna diket bedömdes ha visst naturvärde (naturvärdesklass 4) då det bidrar med variation i landskapet men bedömdes i övrigt sakna särskilda biotopkvaliteter.

Figur 13: Visualisering områden för genomförda naturvärdesinventeringar

Den naturvärdesinventering som genomfördes 2025 (bilaga 7) omfattade resterande del av planområdet vilken sedan tidigare inte är exploaterad. Vid naturvärdesinventeringen bestod huvuddelen av dessa områden av produktionsskog med inslag av yngre och medelålders barrskog. Efter att inventeringen genomfördes har huvuddelen av skogen avverkats. Områdets vegetation och karaktär har därmed förändrats jämfört med de förhållanden som redovisas i inventeringen då skogen huvudsakligen inte längre finns kvar.

Naturvärdesinventeringen från 2025 (bilaga 7) avgränsade inga naturvärdesbiotoper. Vid inventeringen noterades nio naturvårdsarter bestående av fågelarter samt revlummer. Revlummer påträffades centralt i planområdet och bestod av ett bestånd om ett par kvadratmeter. Revlummer är skyddad enligt 9 § Artskyddsförordning (2007:845). Inga invasiva arter noterades.

Det öppna diket rinner både genom del av det befintliga verksamhetsområdet samt den del av planområdet som inte tidigare är exploaterat. Enligt naturvärdesinventeringen från 2025 (bilaga 7) bedömdes diket inom den oexploaterade delen inte omfattades av generellt biotopskydd med motivering att omfattande schaktning av den tidigare brukade åkermarken har skett. Kommunen gör dock bedömningen att den tidigare brukade åkermarken betraktas som brukningsvärd, trots omfattande schaktning av matjorden. Därmed är bedömningen att generellt biotopskydd för småvatten genom jordbruksmark föreligger utmed det befintliga dikessystemet för sträckor vilka omges av tidigare brukad åkermark.

Avseende ekosystemtjänster är den tidigare brukade jordbruksmarken utpekad för försörjande ekosystemstjänster avseende matförsörjning, enligt grönstrukturplanen. Samma område är också utpekat som stödhabitat för gräsmarkens gröna infrastruktur, varmed stråket bidrar till spridningskorridorer för växter och djur. I planområdets sydvästra del är ett området utpekat som stödhabitat för våtmark genom att det finns befintlig öppen dagvattenhantering i området.

Planförslag och konsekvenser

Genomförandet innebär att mark som idag huvudsakligen består av avverkad skogsmark, tidigare jordbruksmark och redan exploaterad verksamhetsmark tas i anspråk för verksamhetsbebyggelse, gator, teknisk infrastruktur och dagvattenanläggningar. Markanvändningen förändras genom att ett tidigare skogsdominerat område övergår till ett sammanhängande verksamhetsområde. Detaljplanens genomförande bedöms inte innebära att områden med högre naturvärden påverkas.

Dock påverkas vissa befintliga strukturer av genomförandet. Det befintliga dikessystemet föreslås utvecklas genom att förändra sträckningen till ett meandrande vattendrag, samt nyttja stråket utmed diket för dagvattenhantering och promenadstråk vilket utgör en utveckling av det befintliga grönblå stråket.

Då kommunen bedömer att diket omfattas av generellt biotopskydd behöver dispens beviljas för att förändra dikets utformning. Inför granskning av planförslaget kommer ansökan om dispens från biotopskyddsbestämmelserna att göras. Genom att förändra dikets sträckning kommer mer varierade miljöer att skapas vilket kan öka förutsättningar för naturvärden jämfört med nuläget. Naturvärdesinventeringen (bilaga 7) föreslår att diket meandrars för att skapa bättre förutsättningar för naturvärden. Vid ett genomförande av detaljplanen kommer också i samband med markarbeten en anmälan om vattenverksamhet att göras.

Inom planområdet förekommer revlummer enligt naturvärdesinventeringen (bilaga 7). Efter avverkning av skogsmarken kan dock förekomsten inte längre påträffas i fält. Förekomsten kommer vid genomförande av detaljplanen tas bort genom markarbeten. Revlummer är skyddad enligt 9 § Artskyddsförordning (2007:845). Dispens för påverkan på arten bedöms inte behövas då genomförandet av detaljplanen bedöms inrymmas i de undantag från fridlysning som 9 a § Artskyddsförordning (2007:845) anger. Genomförandet innebär markarbeten för att möjliggöra verksamhetsmark till skillnad från syftet med förbudet att förhindra att exemplar grävs upp i exempelvis kommersiellt syfte. Borttagande av förekomst bedöms inte påverka artens bevarandestatus då förekomsten bedöms vara av mindre omfattning om ett par kvadratmeter, samt att förekomsten är avgränsad och bedöms inte vara del av en större struktur.

Avseende de övriga naturvårdsarter som identifierats inom eller i anslutning till planområdet bedöms detaljplanens påverkan vara begränsad. Ingen av de identifierade arterna bedömds utgöra en värdeart och bedömningen är att det inge finns några särskilda miljöer inom planområdet som har särskild betydelse för arternas fortlevnad på lokal eller regional nivå. Enligt naturvärdesinventeringen har därmed inga naturvärdesbiotoper avgränsats eller värdelandskap identifierats. Bedömningen är att inga särskilt värdefulla eller känsliga livsmiljöer för biologisk mångfald tas i anspråk genom planens genomförande.

Då inga särskilt värdefulla eller känsliga livsmiljöer för biologisk mångfald bedöms tas i anspråk bedöms detaljplanen inte medföra risk att de noterade arternas ekologiska funktion eller bevarandestatus försämras. Av de identifierade naturvårdsarterna bedöms inga miljöer inom planområdet vara särskilt kopplade till arternas livsmiljöer. Därtill omges planområdet av ett större skogslandskap och de miljöer som eventuellt tidigare har nyttjats av vissa arter inom planområdet bedöms därmed finnas representerade i intilliggande områden med större sammanhängande skogslandskap. Arternas möjligheter till fortlevnad, födosök, spridning och reproduktion bedöms inte påverkas i sådan omfattning att förbud enligt artskyddsförordningen (2007:845) aktualiseras.

Sammantaget bedöms detaljplanens genomförande inte ge upphov till någon betydande negativ påverkan på identifierade naturvårdsarter eller biologisk mångfald. Några särskilt värdefulla naturmiljöer tas inte i anspråk och planförslaget bedöms inte medföra risk för att arternas bevarandestatus försämras eller att konflikt med artskyddets bestämmelser uppstår.

Avseende ekosystemtjänster är bedömningen detaljplanen möjliggör tillskapande av ekosystemtjänster. Stråket ut med det befintliga dikesystemet kan utvecklas genom att meandra diket, tillskapa öppna dagvattenlösningar i de lägre liggande områdena och förbättra förutsättningarna för fördröjning, rening och omhändertagande av skyfall. Stråket avses fortsättningsvis kunna verka som spridningskorridor för gräsmarkens gröna infrastruktur då området utvecklas med öppna vegetationsklädda utevistelseytor och lågpunkter.

5.4 Kulturmiljö

Nuläge och förutsättningar

Planområdet har tidigare inte varit bebyggd, med undantag för den del som omfattar del av befintligt verksamhetsområde. Planområdet har huvudsakligen utgjort ett skogslandskap för produktionsskog och stråk av tidigare brukad åkermark.

Inom planområdet finns flertalet identifierade lämningar, huvudsakligen bedömda som övriga kulturhistoriska lämningar. Inom planområdet finns ett fornlämningsobjekt identifierat sedan tidigare. Lämningarna består av rester från tidigare kolningsverksamhet såsom kolarkojor, kolningsgropar. Den identifierade fornlämningen finns inom det tidigare skogsområdet och består av en kolningsgrop med oval form med en utbredning om cirka 4x3 meter omgiven av en mindre vall. Lämningen har beteckning L1971:3911.

Länsstyrelsen i Jönköpings län har genom ett utlåtande över planområdet meddelat att planområdet omfattas av denna fornlämning, samt övriga kulturhistoriska lämningar, se vidare bilaga 9.

Planförslag och konsekvenser

Då planområdet inte bedöms omfatta kulturella bebyggelsevärden sker ingen påverkan avseende bebyggelse. Landskapsbilden påverkas av genomförandet av detaljplanen då tidigare skogsmarksområden övergår till exploatering av verksamheter och tillhörande infrastruktur. De tidigare skogsområdena bedöms i sig inte inneha särskilda kulturella värden varmed utveckling enligt detaljplanen bedöms förenlig med områdets tidigare karaktär.

Områden som tidigare brukats som åkermark avses få funktion för dagvattenhantering och utvecklas som ett grönblått stråk med promenadstigar utmed öppna dagvattenlösningar. Genom att dessa området fortsatt syftar till att vara öppna grönblå stråk bevaras siktlinjer utmed det avlånga tidigare brukade stråket varmed karaktären till viss del bevaras även om området får nya funktioner.

Detaljplanens genomförande innebär markarbeten inom området för berörd fornlämning. För att kunna genomföra detaljplanens intentioner behöver tillstånd för ingrepp invid fornlämning beslutas. Inom berört område avser detaljplanen anlägga gator, gång- och cykelväg, dagvattenhantering samt kvartersmark. En ansökan om tillstånd till ingrepp invid fornlämning har inlämnats till Länsstyrelsen.

Bedömningen är att fornlämningen utifrån områdets lokalisering och utformning har begränsade förutsättningar att bidra med kulturella upplevelser, då området idag består av avverkad skogsmark i anslutning till befintligt verksamhetsområde. Därmed bedöms detaljplanens genomförande väga tyngre än intresset att bevara fornlämningen.

5.5 Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap. miljöbalken

Enligt 3. Kap 4 § miljöbalken (1998:808) ska mark- och vattenområden användas för de eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

5.5.1 Jordbruksmark

Nuläge och förutsättningar

Enligt 3. kap. 4 § miljöbalken (1998:808) får brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Planområdet omfattar tidigare brukad åkermark varmed dessa områden också finns registrerade som jordbruksblock hos Jordbruksverket. De sammanhängande berörda jordbruksblocken uppgår till cirka 5,3 hektar, varav cirka 2,9 hektar ligger inom planområdet, se vidare bilaga 5.

Enligt lokaliseringsutredningen (bilaga 5) har delar av den tidigare jordbruksmarken påverkats genom att matjordlagret har bortschaktats. Cirka 55 procent av den sammanhängande jordbruksblocksarealen har schaktats. Av de 2,9 hektar som återfinns inom planområdet har cirka 28 procent av denna yta kvarvarade matjord. Markens produktionsförmåga och brukningsförutsättningar har därmed delvis reducerats jämfört med opåverkad jordbruksmark.

Planförslag och konsekvenser

Detaljplanen innebär att den tidigare brukade jordbruksmarken vilken omfattas av planområdet tas i anspråk för dagvattenanläggningar, gator och teknisk infrastruktur samt verksamhetsmark.

Bedömningen är att detaljplanen tillgodoser ett väsentligt samhällsintresse. Det finns en hög efterfrågan på verksamhetsmark inom kommunen samtidigt som tillgången på planlagd mark för etableringar med närhet till större kommunikationsleder är begränsad. Området har ett strategiskt läge vid E4 med god tillgänglighet till regionala och nationella transportstråk. Lokaliseringen skapar förutsättningar för företagsetableringar, arbetstillfällen och fortsatt utveckling av näringslivet i kommunen. Områdets läge innebär även att befintlig infrastruktur och redan etablerade verksamhetsområden kan nyttjas effektivt.

Genom framtagande av lokaliseringsutredningen har alternativa områden jämförts vilka samtliga pekats ut i översiktsplanen. I kommunens översiktsplan är området aktuellt för denna detaljplan utpekat som utvecklingsområde för verksamheter med strategiskt läge intill E4. Översiktsplanen anger bland annat att kommunen ska säkerställa god planberedskap för verksamhetsmark, att transportintensiva verksamheter bör lokaliseras i anslutning till större kommunikationsstråk samt att nya verksamhetsområden bör utvecklas i anslutning till befintlig infrastruktur. Området utgör en del av det utpekade utvecklingsområdet nr 14 (Bratteborg-Boda) i översiktsplanen.

Området aktuellt för denna detaljplan bedöms har särskilda fördelar genom sin direkta anslutning till E4, närheten till befintlig verksamhetsmark, nära tillgång till befintligt teknisk infrastruktur samt möjligheten att utveckla större sammanhängande verksamhetsområde. Därtill är bedömningen att kommunen inte har markrådighet över alternativa markområden med motsvarande förutsättningar.

Den samlade bedömningen är att planförslaget är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. 4 § miljöbalken. Detta då detaljplanen tillgodoser ett väsentligt samhällsintresse genom att skapa förutsättningar för verksamhetsutveckling i ett strategiskt kommunikationsläge samtidigt som behovet inte bedöms kunna tillgodoses på ett från allmän synpunkt lika lämpligt sätt genom att annan mark tas i anspråk.

5.5.2 Skogsbruk

Nuläge och förutsättningar

Enligt 3. kap. 4 § miljöbalken (1998:808) skall skogsmark som har betydelse för skogsnäringen så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett rationellt skogsbruk.

Planområde består huvudsakligen av tidigare skogsmark vilken mestadels har avverkats. Området är del i ett större sammanhängande skogslandskap.

Planförslag och konsekvenser

Planförslaget innebär att tidigare skogsmark tas i anspråk för bebyggelse. Trots att området är del i större sammanhängande skogslandskap bedöms förutsättningarna för att bedriva rationellt skogsbruk inte påverkas negativt. Intresset att utveckla verksmark i anslutning till befintlig infrastruktur och närhet till stor kommunikationsled bedöms väga tyngre.

5.6 Hälsa och säkerhet

5.6.1 Buller

Nuläge och förutsättningar

Planområdet påverkas i nuläget av vägtrafikbuller från E4, strax öster om planområdet. Viss påverkan sker från befintligt verksamhetsområde söder om planområdet men vägtrafikbuller är den huvudsakliga påverkanskällan.

Planförslag och konsekvenser

Genomförandet av detaljplanen innebär ökad trafik och därmed ökat vägtrafikbuller utmed främst Ekebergsvägen inom befintligt verksamhetsområde, samt inom planområdet. Ökat buller alstras främst från trafik och verksamheter. De tillkommande verksamheternas art är okänd och bullrande verksamheter prövas vid behov genom särskild tillståndsprövning.

Det finns i dagsläget inga fastställda nivåer för vägtrafikbuller avseende etablering av verksamhetsmark, dock finns behov att skapa ändamålsenliga vistelseytor inom området. Utmed E4 bedöms bullerpåverkan från vägtrafik vara som störst inom planområdet. Dessa lägen är inte lämpliga för stadigvarande utevistelse då de är bullerexponerade och även i närhet till rekommenderad trafikled för farligt gods.

Genom att skapa bullerreducerade zoner genom byggnaders utformning kan skyddade utevistelseytor med fördel anordnas på motsatt sida, mot huvudgatan inom planområdet. Genom byggnadstekniska lösningar bedöms goda förhållande inomhus kunna uppnås.

5.6.2 Risk för olyckor

Farligt gods

Nuläge och förutsättningar

E4 går strax öster om planområdet och utgör rekommenderad transportled för farligt gods. Del av planområdet ligger därmed inom det avstånd (150 meter, riskbedömningsområde) där hänsyn till risker kopplade till farligt gods behöver beaktas. Inom detta område ska även vissa grundkrav för områdets utformning uppnås för att markanvändningen ska kunna bedömas lämplig i relation till transporter av farligt gods.

Den markanvändning som möjliggörs genom detaljplanen utgörs av verksamheter för industri, lager och logistik. Utifrån vägledningen ”Vägledning för planering intill transportleder med farligt gods” (Länsstyrelsen i Jönköpings län, 2024), bedöms planförslaget därför tillhöra bebyggelsetypen *Industri*. E4 bedöms utgöra kategori *väg-hög*, vilket ger för kategorin ett basavstånd om 50 meter från beläggningskant.

Planförslaget reglerar ett bebyggelsefritt område om minst 50 meter från E4:s viltstängsel. Avståndet mellan viltstängslet och E4:s beläggningskant uppgår till cirka 10 meter, vilket innebär att närmaste byggrätt placeras cirka 60 meter från beläggningskant. Detaljplanen uppfyller därmed basavståndet genom att ingen bebyggelse möjliggörs inom 50 meter från beläggningskant. Däremot behöver utformningen uppnå grundkraven men inte skyddsåtgärder för reducerat avstånd.

Planförslag och konsekvenser

Bedömningen är att den föreslagna markanvändningen utifrån detaljplanens reglering är lämplig i relation till risker kopplade till transport av farligt gods. Bedömningen grundar sig på att reglering av bebyggelse uppnår det avstånd som basavståndet anger, samt att tillhörande grundkrav bedöms uppfyllas.

Enligt grundkraven ska områden inom 60 meter från led utformas för att förhindra att vätska kan rinna in mot planområdet. Detta kan göras genom att anordna avskärmande diken eller vallar. Bedömningen är att den befintliga utformningen av vägområdet utmed E4 bestående av dike utgör en tillräcklig barriär för att förhindra att vätskor som kan läcka ut rinner in i planområdet. Befintliga markförhållanden dikt an planområdet bedöms därmed som tillräckliga för att risken för läckage mot planområdet ska bedömas tillräckligt låg.

Enligt grundkraven ska området vidare utformas på ett sätt som begränsar konsekvensen av avåkande fordon. Genom reglering av bebyggelsefria områden inom ett avstånd om cirka 60 meter från trafikled görs

bedömningen att utformningen regleras så att riskerna är tillräckligt låga. Därutöver bör risk för intag av giftig gas begränsas. För kategorin industri anges att bebyggelsen inom basavståndet bör ha luftintag högt placerat på motsatt sida trafikled. Då byggrätter regleras utanför basavståndet bedöms detta inte vara motiverat som planbestämmelse, men är en rekommendation för att ytterligare minska risk för intag av giftig gas till byggnader.

Brand- och explosionsrisk

Nuläge och förutsättningar

Verksamhetsområden innehållande exempelvis lagerfunktioner bedöms ha *exceptionell brandbelastning* enligt *Handlingsprogram lag om skydd mot olyckor 2022-2026* (Vaggeryds kommun). För denna typ av etableringar ska dimensionering och kapacitet för uttag av brandvatten stämmas av med räddningstjänsten.

Planförslag och konsekvenser

Då planförslaget möjliggör bland annat lagerhållning och industriverksamhet har området behov av att kunna utta hög kapacitet från brandpostsystemet. För att uppnå brandvattenkapacitet i området har behov av kompletterande åtgärder identifierats. Planförslaget reglerar därmed två områden för tekniska anläggningar vilka kan nyttjas för underjordiska brandvattenreservoarer, från vilka brandvatten kan fyllas till räddningstjänstens fordon för vidare transport till olyckplats. Bedömningen är att dimensionering genom underjordiska kassuner om 300 kubikmeter vardera är tillräckligt i relation till den bebyggelse som detaljplanen möjliggör.

Genom att möjliggöra för dessa kompletterande åtgärder bedöms det finnas tillräckliga förutsättningar för att hantera brand inom området.

Närmsta bebyggelse regleras 50 meter från vägområdet E4. Därmed bedöms olyckor såsom explosion inom området inte utgör en direkt påverkan på E4. Dock kan brandrök vid mer omfattande brand beroende på väderförhållanden belasta funktionen men bedöms vara hanterbar.

Förutsättning för utrymning inom området finns i sydlig respektive nordlig riktning vilket bedöms ge tillräckliga alternativ i händelse av mer omfattande brand eller utsläpp.

5.6.3 Risk för översvämning

Nuläge och förutsättningar

Inom planområdet finns i nuläget inga särskilt översvämningskänsliga områden i lägen för planerad kvartersmark, förutom några lokalt mindre instängda områden. Vissa områden i närhet till dikessystemet bedöms i nuläget till viss del översvämmas vid motsvarande 100-årsregn. Vattendjupet bedöms då kunna vara upp till 50 centimeter i de naturligt lägre liggande områdena.

Vid skyfall sker ytlig avrinning mot sydväst till dikesystemet där de naturligt lägre liggande områdena finns. Dagvattenutredningen (bilaga 2) visar även att befintliga vägtrummor nedströms området utgör begränsningar för nedströms flöden. Det innebär att uppdämning skulle kunna ske vid trummorna samtidigt som det minskar risken för att större flöden avleds vidare nedströms mot trummor vid E4 och trafikplats Vaggeryd norra.

Planförslag och konsekvenser

För att hantera risk för att bebyggelse tar skada vid skyfall är höjdsättningen av bebyggelse och omgivande mark viktig. Därutöver behöver skyfallsstråk möjliggöras vilka leder vidare mot de naturligt liggande områdena inom allmän platsmark NATUR. Utmed dikessystemet i planområdets sydvästra och södra delar skapas lägre liggande multifunktionella stråk av fördröjningsanläggningar och utevistelseytor såsom promenadstråk. Dessa områden tillåts genom sina funktioner och utförande i de lägre liggande områdena utgöra ytor vilka kan omhänderta flöden vid extrem nederbörd.

Skyfallshanteringen bygger på att områdets naturliga lutningsförhållanden tas tillvara. Gator, svackdiken och grönytor utformas som sammanhängande avrinningsstråk där vatten kan ledas ytledes vid extrema nederbördsmängder. Genom att magasinera vatten i områdets naturliga lågpunkter minskar belastningen på befintligt dikessystem och risken för nedströms översvämningar. De befintliga trummor som finns nedström vidare mot E4 utgör flaskhalsar vilket i sin tur minskar risken för att riksintresset E4 påverkas negativt. Genom att anlägga kvartersmarken inom det östra kvarteret med lutning bort från E4 avleds dagvatten och skyfall mot

huvudgatan genom planområdet, vilken fungerar som skyfallsstråk vidare mot lägre liggande områden utmed dikessystemet. Därmed bedöms E4 inte riskera påverkas negativt vid skyfall.

Kommunen bedömer att riskerna för översvämning kan hanteras genom föreslagna dagvatten- och skyfallsåtgärder. Genom att byggnader anläggs högre än omgivande mark samt med lutning bort från byggnader, kan skyfallsvatten avledas. Då gatunätet och det allmänna dagvattensystemet genom öppna diken anläggs lägre utgör dessa områden skyfallsleder vid extremnederbörd. Skyfallsnederbörd avleds därmed mot de naturligt lägre liggande områdena utmed dikessystemet, inom allmän platsmark NATUR. Den slutliga utformningen kommer att säkerställas genom en reviderad dagvattenutredningen inför granskningsskedet.

5.6.4 Förorenad mark och bebyggelse

Nuläge och förutsättningar

Inom planområdet eller i dess omland finns inga tidigare registrerade objekt enligt EBH-stödet. Markanvändningen inom planområdet har historiskt varit i huvudsak skogsbruk.

Planförslag och konsekvenser

Då inga tidigare registrerade potentiellt förorenade områden finns inom planområdet eller i dess omland inom avstånd som bedöms kunna ge påverkan, bedöms området lämpligt för verksamhetsändamål. Tidigare markanvändning bedöms generellt inte vara riskerat med förorening till mark eller vatten som kan riskera människors hälsa och miljö.

Tillkommande verksamheter kan potentiellt innebära risk för förorening till mark och vatten. Genom utformning av dagvattenhanteringen där särskilda krav kan ställas på verksamhetsutövaren för rening av dagvatten innan vidare flöde till allmänna dagvattenanläggningar skapas förutsättningar för att minska risken för att föroreningar sprids. Dagvattnet genomgår olika fördröjningssteg såsom öppna diken och dammar vilka även har renande funktion. Därmed bedöms riskerna för förorening till mark och vatten inom planområdet, samt risken för påverkan på nedströms recipienter vara tillräckligt låga.

Grundvattennivåer har inom planområdet uppmätts till lägst 2,7 meter inom de områden som har lägre liggande partier såsom stråket utmed dikessystemet. Inom denna områden planeras dagvattendammar anläggas. Kvartersmarken bedöms ha större jorddjup ner till grundvattennivå, då mätvärden upp till cirka 8,8 meter har noterats. Bedömningen är att lokal infiltration inom kvartersmark och allmän platsmark därmed har låg risk att påverka yt- eller grundvattenrecipienten negativt. Vid olyckshändelser såsom brand bör släckvatten om möjligt vallas in och tas om hand samt att dagvattenbrunnar tätas.

5.6.5 Risk för erosion, skred och ras

Nuläge och förutsättningar

Planområdet utgörs huvudsakligen av relativt flack terräng med jordlager bestående av fasta friktionsjordar. Några naturliga förutsättningar för ras eller skred har inte identifierats inom området. Den geotekniska undersökningen (bilaga 3 och 4) visar inte på några stabilitetsproblem inom planområdet eller i förhållande till omgivande markområden.

Några pågående erosionsproblem har inte noterats inom området. Risken för naturlig erosion bedöms som låg med hänsyn till områdets topografi och jordlagerförhållanden.

Planförslag och konsekvenser

Den geotekniska undersökningen visar att planområdet bedöms ha erforderlig stabilitet och vara lämpligt för den planerade markanvändningen ur ett geotekniskt perspektiv. Detaljplanen bedöms inte medföra någon ökad risk för ras eller skred.

I samband med genomförandet kan lokala stabilitetsfrågor uppstå vid schaktning, ledningsarbeten och anläggande av vägar och dagvattenanläggningar. Schakters stabilitet ska därför beaktas vid fortsatt projektering och utförande.

För att motverka erosion bör slänter, diken och dagvattenanläggningar utformas med erforderliga erosionsskydd där risk för koncentrerad ytavrinning uppstår. Genom dessa åtgärder bedöms detaljplanens genomförande inte riskera ge upphov till erosion.

5.6.6 Tillståndspliktig verksamhet

Nuläge och förutsättningar

Inom det intilliggande verksamhetsområdet finns ingen tillståndspliktig verksamhet. Sydöst om planområdet på andra sidan om E4 finns en tillståndspliktig verksamhet avseende täkt för berg, naturgrus och andra jordarter.

Planförslag och konsekvenser

Planförslaget möjliggör etablering av omgivningspåverkande verksamheter, vilket kan innebära tillståndspliktiga verksamheter. Området bedöms vara lämpligt för den typ av verksamhet genom sin lokalisering. Detaljplanens reglering av markanvändning och bebyggelse bedöms därtill inte innebära negativ påverkan inom planområdet eller dess omgivning. Planområdet omges av befintligt verksamhetsområde och stor trafikkommunikationsled varmed dessa funktioner bedöms tåla etablering av tillkommande omgivningspåverkande verksamheter.

5.7 Geotekniska förhållanden

Nuläge och förutsättningar

Planområdet består huvudsakligen av friktionsjord i form av vittringsjord och isälvssediment, främst sand med lokala inslag av silt och grus, se vidare geoteknisk undersökning (bilaga 3 och 4). Jordarna bedöms generellt vara medelfast till mycket fast lagrade. Berg förekommer på varierande djup och är på vissa ställen ytnära. I vissa områden finns berg i dagen.

Marknivåerna inom området varierar från cirka +208 till +221 meter, där de högre markhöjderna finns i planområdets nordvästra del. I planområdets nordvästra del förekommer också ett område med torv. Torvens mäktighet uppgår till cirka 0,25-0,7 meter. I övrigt utgörs de ytliga jordlagren främst av vegetation- och mulljord om cirka 20 centimeters mäktighet, ovanför underliggande friktionsjord.

Djupet till fast botten varierar inom området. Fast lagrad jord eller berg har påträffats på mellan cirka 2 och 18 meters djup. Uppmätta grundvattennivåer varierar mellan cirka 2,7 och 8,8 meter under markytan.

Mätningar avseende markradon har gjorts inom ramen för geoteknisk undersökning. Marken inom planområdet bedöms som lågnormalradonmark. För områden med berg i dagen bedöms marken som låg till normalradonmark.

Planförslag och konsekvenser

Den geotekniska undersökningen visar att marken inom planområdet generellt har goda geotekniska förutsättningar för den planerade markanvändningen och bebyggelsen. Förutsättningarna bedöms vara gynnsamma för uppförande av verksamhetsbebyggelse och infrastruktur.

Inför exploatering behöver organiska jordlager, inklusive torv och mulljord, schaktas bort inom berörda områden och ersättas med packningsbara massor. Inom delar av området där berg i dagen samt ytnära berg förekommer nära markytan blir bergschakt aktuellt.

Val av grundläggningsmetoder ska fastställas i samband med framtida projektering av bebyggelsen. Enligt den geotekniska undersökningen är bedömningen att enklare verksamhetsbyggnader normalt kan grundläggas med platta eller sulor på frostskyddad nivå efter erforderliga markförberedande åtgärder. Kompletterande geotekniska

undersökningar bör genomföras inför bygglov och projektering för att klarlägga eventuella lokala variationer och grundläggningsförhållanden.

Marken inom planområdet klassas som låg- till normalradonmark, vilket gör att byggnader skall uppföras med radonskyddande åtgärder. Genom byggtekniska lösningar bedöms marken vara lämplig för bebyggelse.

5.8 Hydrologiska förhållanden

5.8.1 Dagvatten och skyfall

Nuläge och förutsättningar

Dagvatten omfattar i huvudsak regnvatten som samlas eller rinner på markytan samt smältvatten. Enligt Vaggeryds kommuns dagvattenstrategi avses dagvatten i huvudsak omhändertas lokalt genom fördröjningsåtgärder. Det är även eftersträvansvärt att tillkommande dagvatten inom ett exploateringsområde i möjligaste mån ska omhändertas inom området, innan vidare avrinning mot recipient.

Planområdet ligger huvudsakligen utanför befintligt kommunalt verksamhetsområde för dagvatten, förutom den södra delen som redan är ianspråktagen med gator och teknisk infrastruktur. Dagvatten som uppkommer inom planområdets oexploaterade områden infiltreras alternativt avleds genom ytavrinning till befintliga diken och avrinningsstråk.

Marken i området lutar svagt mot söder, sydväst och sydost. Avrinningen sker huvudsakligen mot dikesystemet i den sydvästra delen av planområdet. Mindre delar av området avvattnas i nuläget mot diken längs E4 respektive norrut mot Gnyltån.

Enligt dagvattenutredningen (bilaga 2) utgörs området till största delen av isälvssediment med god infiltrationsförmåga. De geotekniska undersökningarna (bilaga 3 och 4) visar att jordlagren domineras av sandiga friktionsjordar, vilket generellt ger goda förutsättningar för infiltration och lokalt omhändertagande av dagvatten.

Ytvattenrecipient för dagvattnet är *Gnyltån ovan Hjortsjön*. Enligt VISS har vattenförekomsten måttlig ekologisk status med uppnår inte god kemisk status. Dagvattenhanteringen ska utformas så att detaljplanens genomförande inte försämrar förutsättningar att uppnå gällande miljökvalitetsnormer.

Den dagvattenutredning (bilaga 2) som ligger till grund för detaljplanen har tagits fram under ett tidigt skede av planarbetet. Utredningen kommer att uppdateras inför granskningsskedet för att anpassas till aktuellt planförslag och slutlig markanvändning.

Planförslag och konsekvenser

Detaljplanen innebär att andelen hårdgjorda ytor ökar jämfört med dagens situation, vilket medför ökade dagvattenflöden. Dagvattenhanteringen för området utgår från principen att i så stor utsträckning som möjligt efterlikna områdets naturliga avrinningsmönster och samtidigt skapa erforderlig fördröjning och rening innan vattnet lämnar planområdet. Fördröjning inom planområdet avses dimensioneras för ett motsvarande 20-årsflöde.

Dagvatten ska i första hand omhändertas lokalt genom infiltration, fördröjning och öppen dagvattenhantering. Fördröjning kommer att ske både inom kvartersmark och inom allmän platsmark. Framtida fastighetsägare inom området ansvarar för erforderliga fördröjnings- och reningsåtgärder inom kvartersmark samt att kompletterande fördröjning möjliggörs inom allmän platsmark. Åtaganden för fastighetsägare avses regleras genom avtal vid markförsäljning.

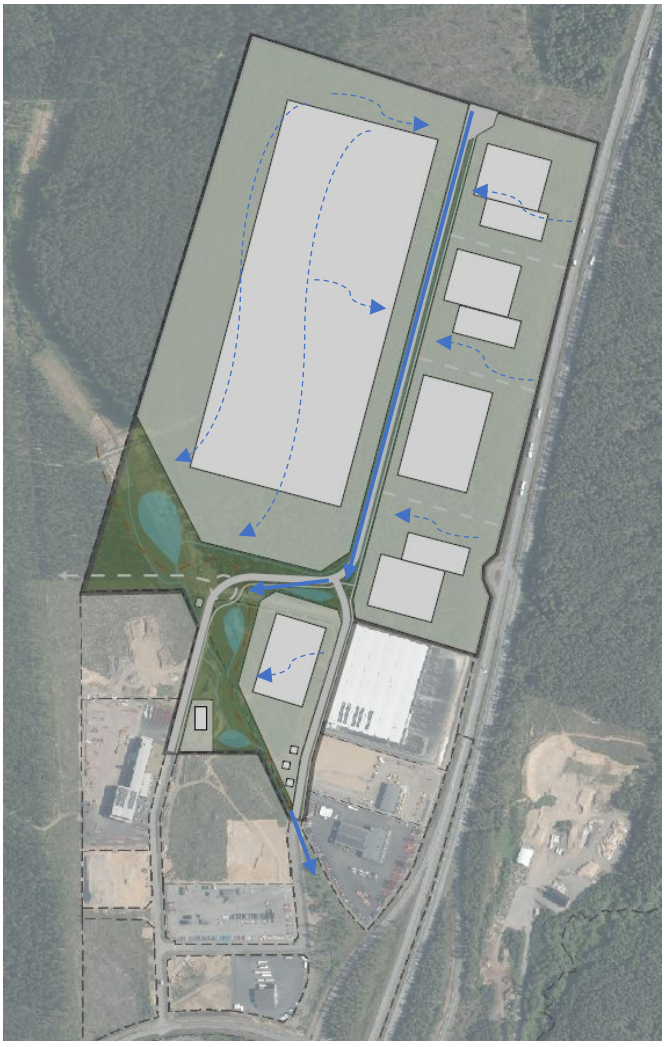
Längs planområdets huvudgata föreslås ett sammanhängande svackdike som samlar upp, fördröjer och leder dagvatten genom området. Svackdiket ansluts till områdets lägre liggande områden där dagvattendammar eller andra fördröjningsanläggningar kan anläggas innan utlopp sker till befintligt dikessystem. Lösningen bygger på öppna dagvattensystem med låg flödeshastighet, vilket bidrar till både fördröjning och rening.

Utmed det befintliga dikessystemet genom planområdet utvecklas ett grönblått stråk med fördröjningsfunktioner såsom dagvattendammar och multifunktionella grönytor. Stråket utmed dikessystemet utgör de naturligt lägre liggande områdena inom planområdet varmed de har särskilt goda förutsättningar att omhänderta dagvatten samt skyfallsvolymer. Efter att dagvatten hanterats genom öppna dagvattenanläggningar sker vidare avrinning till det befintliga diket nedström till ytvattenrecipienter.

För det östra kvarteret ska kvartersmarken anordnas med lutning mot stråket för huvudgatan där parallelltgående svackdike omhändertar dagvatten för vidare avrinning söderut mot dagvattendammar. Detta för att begränsa risk för att dagvatten från planområdet når dikessystem utmed E4. Det västra kvarteret ska primärt anordnas för att möjliggöra avrinning söderut mot fördröjningsområden i planområdets sydvästra del. Viss avledning kan ske mot stråket för huvudgatan med längsgående dike och svackdike. Det södra kvarteret föreslås kunna avledas mot fördröjningsytor väster om kvarteret, mot det befintliga dikessystemet.

Då verksamhetsändamål möjliggörs inom området behöver dagvattnet genomgå tillräcklig rening innan avrinning sker till recipienten. Rening föreslås ske stegvis genom att fördröjning också sker i olika etapper. Detta sker genom dels krav på rening inom kvartersmark innan dagvatten når allmänna dagvattenanläggningar, dels genom svackdiken, fördröjningsdammar och översilningsytor. Bedömningen är att föreslagen dagvattenhantering inom området i bidrar till tillräcklig fördröjning innan avrinning sker vidare mot ytvattenrecipienter. Dagvatten bedöms därtill uppnå tillräcklig rening för att inte riskera påverka nedströms ytvattenrecipienter eller underliggande grundvattenförekomst negativt. Den slutliga dimensioneringen och utformningen av dagvattenanläggningarna kommer att fastställas i samband med den reviderade dagvattenutredningen och den fortsatta projekteringen.

Figur 14: Princip för dagvattenhantering inom planområdet.

5.9 Fysisk miljö

5.9.1 Bebyggelse och stadsbild

Nuläge och förutsättningar

Planområdet består huvudsakligen av ett tidigare skogsområde. I nuläget är skogen avverkad inom planområdet men bestod tidigare av företrädesvis tallskog. I planområdet sydvästra och södra del rinner ett befintligt rätat dikessystem som omges av tidigare brukar åkermark.

Planområdet omfattar även till viss del redan detaljplanelagd mark i planområdets södra del. Inom denna del finns ingen bebyggelse uppförd, med undantag för vissa tekniska anläggningar. I detta område finns gata, gång- och cykelväg och kvartersmark för verksamheter inom befintlig detaljplan vilken inte bebyggts.

I anslutning till planområdet mot söder finns befintligt verksamhetsområde som delvis är bebyggd. Bebyggelsen är i detta område reglerad till en högsta byggnadshöjd om 20 meter och är strukturerad utmed huvudgatan infartsgatan och huvudgatan Ekebergsvägen, samt parallellgatan Mosippsvägen.

Planförslag och konsekvenser

Utbyggnad enligt denna detaljplan blir en vidareutveckling av befintligt bebyggelsestråk för verksamhetsändamål och bygger vidare på befintliga strukturer. Stråket utmed dikessystemet kommer få en tydligare karaktär genom utveckling av öppna dagvattenanläggningar och trivsamma utemiljöer med promenadstråk vilka även kan omhänderta vattenmängder vid skyfallsliknande nederbörd. Detaljplanens genomförande bedöms bygga vidare på befintlig struktur och skala och därmed anpassas mot det befintliga området karaktär.

5.9.2 Tillgänglighet

Nuläge och förutsättningar

Enligt plan- och bygglagen ska bebyggelsemiljön utformas med hänsyn till personer med nedsatt rörelseförmåga och/eller orienteringsförmåga. Planområdet är har i huvudsak inga större höjdvariationer vilket bidrar till att infrastruktur såsom gator och gång- och cykelvägar kan anläggas med mindre nivåskillnader som behöver uttas. Markhöjder och lutningar kommer studeras vidare vid projektering.

Förslag och konsekvenser

Planområdet bedöms ha goda förutsättningar för att kunna utformas med god tillgänglighet och framkomlighet. Strukturen bygger vidare på befintliga stråk varmed orientering inom området underlättas.

5.10 Teknik

5.10.1 Dricksvatten och spillvatten

Nuläge och förutsättningar

Då teknisk infrastruktur finns utbyggd inom befintligt verksamhetsområde finns naturliga förutsättningar för vidare utbyggnad. I planområdets södra del finns befintliga ledningar för vatten och avlopp inom gatustrukturen. Vaggeryds kommun är VA-huvudman.

Viss del av befintliga ledningar ligger inom reglerad kvartersmark och avse bibehållas. Rättighet för dessa ledningar behöver tillskapas.

Planförslag och konsekvenser

Den nya bebyggelsen kommer att anslutas till kommunalt vatten och avlopp. Utbyggnad av vatten- och avloppsledningar sker från planområdets södra del vidare norrut inom allmän platsmark GATA. Utmed

ledningsnätet kommer brandpostuttag anordnas. Tillsammans med underjordiska brandvattenkassuner inom området kompletteras kapacitet för behoven av brandvatten.

5.10.2 Elförsörjning

Nuläge och förutsättningar

Då teknisk infrastruktur finns utbyggd inom befintligt verksamhetsområde finns naturliga förutsättningar för vidare utbyggnad. I planområdets södra del finns befintliga ledningar för elnätet, samt tillhörande transformatorstationer. Vaggeryds Elverk har nätkoncession inom området.

Viss del av befintliga ledningar ligger inom reglerad kvartersmark och avses bibehållas. Rättighet för dessa ledningar behöver tillskapas.

Planförslag och konsekvenser

Den nya bebyggelsen har möjlighet att anslutas till elnätet. Utbyggnad av elnätet sker från befintligt nät i planområdet södra del vidare norrut inom allmän platsmark GATA. Transformatorstationer kan förläggas inom markanvändning J-industri.

5.10.3 Fiber

Nuläge och förutsättningar

Då teknisk infrastruktur finns utbyggd inom befintligt verksamhetsområde finns naturliga förutsättningar för vidare utbyggnad. I planområdets södra del finns befintliga ledningar för fibernät, samt tillhörande fibernod. Vaggeryds Energi ansvarar för fibernätet inom området.

Viss del av befintliga ledningar ligger inom reglerad kvartersmark och avses bibehållas. Rättighet för dessa ledningar behöver tillskapas.

Planförslag och konsekvenser

Den nya bebyggelsen har möjlighet att anslutas till fibernätet. Utbyggnad av fibernätet sker från befintligt nät i planområdet södra del vidare norrut inom allmän platsmark GATA. Fibernoder kan förläggas inom markanvändning J-industri.

5.10.4 Uppvärmning

Nuläge och förutsättningar

Inom planområdets södra del finns befintlig panna för fjärrvärme. Detaljplanen reglerar ytterligare mark norr om denna anläggning för uppförande av eventuell kompletterande panna. Fjärrvärmenätet är till viss del utbyggd inom planområdets södra del. Befintliga ledningar finns inom reglerad allmän platsmark NATUR och GATA samt kvartersmark (EJ). Vaggeryds Energi ansvarar för fjärrvärmenätet inom området.

Planförslag och konsekvenser

Den nya bebyggelsen har möjlighet att anslutas till fjärrvärmenätet. Utbyggnad av fjärrvärmenätet kan ske från befintligt nät i planområdet södra del vidare norrut inom allmän platsmark GATA och/eller NATUR.

5.10.5 Avfall

Nuläge och förutsättningar

Kommunalförbundet SÅM (Samverkan Återvinning Miljö) ansvarar för insamling av kommunalt avfall. För övrigt avfall från verksamhet inom området anlitas privata aktörer.

Planförslag och konsekvenser

För hantering av avfall från verksamhet inom området anlitas privata aktörer. Det innebär att flera aktörer för avfallshämtning kan komma att röra sig inom området. Fastighetsägaren ansvarar för att följa gällande lagstiftning, policys, riktlinjer eller program för avfallshanteringen för respektive verksamhet.

5.11 Service

Nuläge och förutsättningar

Vaggeryds tätort ligger cirka 4 km sydöst om planområdet och förbinds genom Jönköpingsvägen och väg 645, samt parallelltgående gång- och cykelväg. I centrum finns både offentlig och kommersiell service, i form av affärer, apotek och servicefunktioner.

Planförslag och konsekvenser

Planområdet bedöms ha goda förbindelser till Vaggeryds tätort genom befintlig infrastruktur såsom väg och gång- och cykelväg. Inom planområdet bedöms även möjlighet för kompletterande service till områdets funktioner att skapas. Service såsom enklare matförsäljning eller mindre obemannad butik ger service till verksamma inom området.

5.12 Trafik och mobilitet

5.12.1 Gång- och cykeltrafik

Nuläge och förutsättningar

Inom södra delen av planområdet finns gång- och cykelväg med belysning utbyggd utmed Ekebergsvägen samt parallellgatan Mosippsvägen. Gång- och cykelvägsnätet är väl utbyggt inom befintligt verksamhetsområde dikt an planområdet. Befintlig gång- och cykelnät är sammankopplat med gång och cykelvägen utmed väg 645 och Jönköpingsvägen, vidare mot Vaggeryds tätort. Gång- och cykelvägnät finns därutöver sammankopplat med gång- och cykelvägar mot övriga orter såsom Byarum, Vaggeryd, Hok och Skillingaryd.

Planförslag och konsekvenser

Utbyggnad av väg och gång- och cykelvägnätet inom planområdet sker med utgångspunkt ur befintliga strukturer. Gång- och cykelvägen kommer att byggas ut i samma stråk som huvudgatan genom området, parallellt med förlängning av Ekebergsvägen. Därmed kommer kvartersmark att kunna anslutas till gång- och cykelväg samt det övergripande gång- och cykelvägnätet.

5.12.2 Kollektivtrafik

Nuläge och förutsättningar

Inom planområdet eller i dess direkta närhet finns i nuläget ingen angöringspunkt för kollektivtrafik. Hållplatser för busslinjer finns i Vaggeryds tätort respektive i Byarums samhälle. Avståndet från planområdet är cirka 4 km och nås genom cykel inom 15 minuter. Hållplats för buss i Vaggeryds tätort har en högre turtäthet än avgångar från Byarums samhälle. I Vaggeryds tätort finns tågstation inom 5 km från planområdet vilken nås genom cykel inom 20 minuter.

Planförslag och konsekvenser

Planområdet har relativt goda möjligheter för nyttjande av kollektivtrafik, förutsatt att cykel kan nyttjas för att uppnå rimliga restider. Inom planområdet skapas dels utrymmen utmed huvudgatan, dels inom allmän platsmark NATUR för att i en framtid bereda plats för exempelvis busshållplats.

5.12.3 Motortrafik, gods- och transport

Nuläge och förutsättningar

Planområdet angörs till E4 genom Ekebergsvägen och väg 645, se vidare avsnitt 5.12.4. E4 utmed planområdet är öppen för fordonståg upp till 34,5 meter. Ramperna vid trafikplats Vaggeryds norra är inte registrerade som öppna för långa fordonståg. E4 med av- och påfartsramper är klassade med bärighetsklass 4. Övriga vägar såsom väg 645 och Ekebergsvägen är klassade med bärighetsklass 1.

Ekebergsvägen har en befintlig utformning med körbanor om 9 meters bredd. Parallellt med Ekebergsvägen löper ett avskiljande dagvattendike mellan körbanor och gång- och cykelväg. Den del av Ekebergsvägen som är utbyggd avses bibehålla sitt utförande. Inom befintligt verksamhetsområde finns parallellgatan Mosippsvägen vilken förbinds med Ekebergsvägen i två punkter, en sydlig och nordlig, vilket möjliggör rundkörning samt angöring av befintliga verksamheter utmed E4.

Trafikverket är väghållare för E4 med tillhörande ramper. För väg 645 och lokalgator inom befintligt verksamhetsområde är Vaggeryds kommun väghållare.

Planförslag och konsekvenser

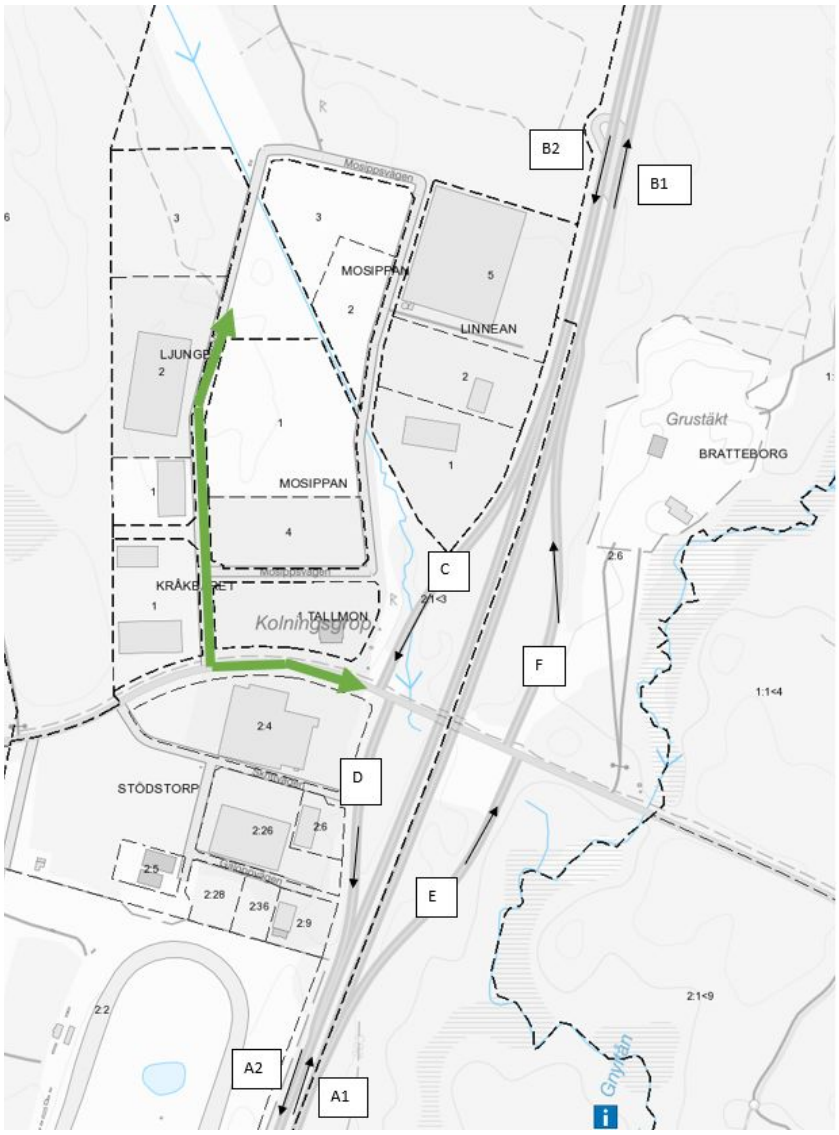
Detaljplanen innebär att Ekebergsvägen bibehåller sin funktion som angöringsväg från väg 645, samt stärker sin karaktär av huvudgata genom dels det befintliga verksamhetsområdet samt vidare genom utbyggnad inom planområdet. Gatunätet inom planområdet ska anpassa för långa fordonståg upp till 34,5 meter långa.

Trafiken utmed Ekebergsvägen kommer få ökade trafiktal vid genomförandet och full utbyggnad enligt detaljplanen. Utbyggnad enligt detaljplanen bedöms alstra cirka 1 500 fordonsrörelser ÅDT. Uppskattningen av trafik utgår ifrån trafikutredningar inom kommunen för liknande tidigare detaljplaner i liknande läge, i närhet till E4 och trafikplatser. Tidigare genomförda utredningar bedömer en uppskattning om cirka 32 fordonsrörelser ÅDT per hektar kvartersmark för lager-och logistikändamål. Då denna detaljplan möjliggör cirka 48 hektar kvartersmark uppskattas full utbyggnad alstra cirka 1 500 fordonsrörelser ÅDT.

Den tillkommande trafikalstringen bedöms i huvudsak komma från E4, genom av- och påfartsramper vid trafikplats Vaggeryds norra (nummer 90). För att bedöma påverkan på E4 och dess ramper har nuvarande trafikflöden jämförts med scenario efter full utbyggnad enligt detaljplanen, se vidare tabell 1.

I nuläget passerar runt 18 000 fordon ÅDT trafikplats Vaggeryd norra relativt jämnt uppdelat på södergående (9 600 ÅDT) respektive norrgående körbanor (8 300 ÅDT). Det summerade antalet fordonsrörelser för av- och påfartsramperna uppgår till cirka 3 600 ÅDT. De flesta trafikrörelserna tillhörande ramperna sker med koppling norrut, cirka 78 %. Trafikrörelserna med koppling söderut utgör cirka 22 %. Sammantaget är det ramperna C och F i figur 15 nedan som är de mest belastade ramperna inom trafikplatsen. Trafikflödena är större till och ifrån i riktningen mot norr.

Figur 15: Lägen för trafiktal, trafikplats Vaggeryd norra.

Tabell 1 – Nuvarande och uppskattade trafiktal efter utbyggnad.

Läge	Trafiktal total befintligt, antal	Trafiktal befintligt, till/från trafikplats V norra, procent	Trafikalstring efter utbyggnad, antal	Trafiktal total efter utbyggnad, antal	Trafikalstring total efter utbyggnad, procent
A1	8 300		+165	8 465	+2
B1	9 100		+585	9 685	+6
A2	8 200		+165	8 365	+2
B2	9 600		+585	10 185	+6
C	1 400	78	+585	1985	+42
D	400	22	+165	565	+41
E	400	22	+165	565	+41
F	1 400	78	+585	1985	+42

Då uppskattad trafikalstring från detaljplanen är 1 500 ÅDT görs antagande att det per dygn kommer ske cirka 750 fordonsrörelser till planområdet samt cirka 750 fordonsrörelser ifrån planområdet. Samma

fördelningsprincip som tillflödena till trafikplatsens ramper har idag bedöms fortsatt vara rimliga, dvs. att de största flödena bedöms ske med koppling norrut.

Det innebär att ramperna uppskattas få ökade trafiktal enligt tabell 1 ovan. Ramperna C och F bedöms få trafikalstring om cirka 585 ÅDT vardera. Det innebär för ramp C respektive F en ökning från 1 400 till cirka 1 985 ÅDT, motsvarande en ökning om 42 % för vardera ramp.

Övriga ramper bedöms öka från 400 ÅDT till cirka 565 ÅDT, vilket motsvarar en ökning om cirka 41 % för vardera ramp. Avseende trafiktalen för E4 bedöms ökningen innebära marginell skillnad genom ökning om 2 till 6 procent av nuvarande ÅDT.

Genomförandet av detaljplanen innebär att de ramper som är mest belastade inom trafikplatsen i nuläget, även bedöms vara de som huvudsakligen berörs av den trafikalstring som uppkommer av utbyggnaden enligt detaljplanen. Ökningen uppskattas för ramperna C och F till cirka 42 % ökade trafikrörelser, samtidigt som det antalsmässigt inte bedöms vara en betydande ökning från cirka 1 500 till 2 000 ÅDT. Bedömningen görs att trafiksäkerhet och framkomlighet kan bibehållas genom befintligt utförande av trafikplatsen och tillhörande ramper. Huvudstråket för E4 bedöms påverkas marginellt av tillkommande trafik.

5.12.4 Angöring och parkering

Nuläge och förutsättningar

Angöring av det befintliga verksamhetsområdet sker genom Ekebergsvägen vilken ansluter till väg 645. Väg 645 ansluter sedermera till E4 men även till Jönköpingsvägen vidare mot Vaggeryds tätort. För att angöra planområdet avses Ekebergsvägen fortsatt vara den angöringsväg från vilken trafiken når planområdet.

Parkering och uppställning ska ske inom kvartersmark. Det innebär att personalparkering samt uppställningsytor för lastbilar ska ske inom egen mark. Parkering inom allmän platsmark ska undvikas.

Planförslag och konsekvenser

Kvartersmarken inom planområdet angörs via Ekebergsvägen som från sitt befintliga läge byggs ut norrut vidare inom planområdet. Även befintlig struktur för Mosippsvägen får fortsatt funktion för angöring av kvartersmarken.

Riktlinjer för parkering (Vaggeryds kommun, 2026), anger vidare att parkeringsplatser för bilparkering ska prövas vid bygglov, avseende mark för verksamheter såsom industriändamål. Bedömningen är att detaljplanen reglerar ramar för att anordna parkering inom egen fastighet.

För att motverka parkerade fordon inom allmän platsmark bör eventuella grindar dras in inom kvartersmark för att skapa ytor för tillfällig uppställning inom kvartersmark.

5.13 Social hållbarhet

5.13.1 Sociala aspekter

Nuläge och förutsättningar

I plan- och bygglagens portalparagraf 1 kap. 1 § anges att bestämmelser om planläggning av mark, vatten och byggande syftar till att, med hänsyn till den enskilda människans frihet, främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer.

Planförslag och konsekvenser

Planförslaget innebär utökade möjligheter för arbetstillfällen vilket bidrar till ökade rörelser som kan påverka upplevelsen av trygghet i området positivt. Genom utveckling av det grönblå stråket inom planområdet med gångstråk och mötesplatser skapas förutsättning för rekreation och spontana möten.

Möjligheten till nya arbetstillfällen gynnar kommunen som helhet men också Vaggeryds tätort. Planområdet nås genom både bil och cykel genom befintlig infrastruktur.

5.13.2 Barnperspektivet

Nuläge och förutsättningar

Från och med den 1 januari 2020 är FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) svensk lag. Barnkonventionen gäller som utgångspunkt för beslut som rör barn och unga, däribland beslut om samhällsplanering och stadsutveckling. Detaljplanens lokalisering och markanvändning bedöms inte påverka gruppen barn i särskilt stor utsträckning.

6. Genomförandebeskrivning

Detta avsnitt har till uppgift att redovisa de organisatoriska, fastighetsrättsliga, ekonomiska och tekniska åtgärder som behövs för att åstadkomma ett samordnat och ändamålsenligt genomförande av detaljplanen. Plan- och genomförandebeskrivningen har ingen rättsverkan. Avsikten med beskrivningen av genomförandet av projektet är att den ska vara vägledande vid genomförandet av detaljplanen.

6.1 Organisatoriska frågor

6.1.1 Genomförandetid

Genomförandetiden för detaljplanen är 5 år från det datum detaljplanen får laga kraft. Under genomförandetiden har fastighetsägare garanterad rätt att få bygga i enlighet med planen. Detaljplanen fortsätter att gälla även efter genomförandetidens utgång men kan då ändras eller upphävas utan att fastighetsägarna kan ställa anspråk på ersättning för förlorad byggrätt.

6.1.2 Markägoförhållanden och exploatör

Berörda fastigheter inom planområdet är Stödstorp 2:1, Mosippan 1, Mosippan 2 och Mosippan 3. Dessa fastigheter ägs av Vaggeryds kommun. Någon markanvisning av planområdet har inte skett.

6.1.3 Huvudmannaskap

Huvudmannaskapet innebär ett formellt ansvar för iordningställande, drift och underhåll av anläggningar inom allmän plats. Huvudmannaskapet medför skyldighet (om berörd fastighetsägare begär det), men också en rättighet, för huvudmannen att förvärva marken som i planen är utlagd som allmän plats. Kommunen äger den mark som i detaljplanen utgör allmän plats.

Vaggeryds kommun är huvudman för allmän plats. Detaljplanen har kommunalt huvudmannaskap. Det innebär att kommunen är ansvarig för drift och underhåll av allmän plats inom detaljplanen. Allmän plats i detaljplanen utgörs av GATA1, GATA2 och NATUR.

6.2 Avtal

Några avtal har inte ingåtts i planarbetet, varken plankostnadsavtal, markanvisningsavtal eller genomförandeavtal. Kommunen står för plankostnaden för framtagandet av detaljplanen. Kommunen står också för kostnaden för utbyggnad av allmän plats samt drift och underhåll av densamma.

Kommunen planerar inte att ingå vare sig markanvisningsavtal eller genomförandeavtal under planprocessen. Kommunen är exploatör för genomförandet av detaljplanen.

6.2.1 Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Kostnader:
Utbyggnad av allmän plats och genomförande av detaljplanen samt ökade kostnader för drift och underhåll av allmän plats. Utbyggnad av det kommunala VA-nätet samt drift och underhåll. Förrättningskostnader för bildande av nya fastigheter och eventuella rättigheter.

Intäkter:
Försäljning av kvartersmark för industriändamål. Anläggningsavgifter och brukningsavgifter för anslutning till det kommunala VA-nätet.

6.3 Fastighetsrättsliga frågor

Här redovisas de fastighetsrättsliga åtgärder som behövs för att planen ska kunna genomföras på ett samordnat och ändamålsenligt sätt.

6.3.1 Ändrad markanvändning

Fastighet	Nuvarande användning	Ny användning	Ungefärlig area i kvm
Stödstorp 2:1	Gata, skogsmark	$GATA_1$	32 931
Stödstorp 2:1	Gata, skogsmark	$GATA_2$	7 435
Stödstorp 2:1	Skogsmark, jordbruksmark, E - teknisk anläggning, NATUR	NATUR	44 320
Stödstorp 2:1	Skogsmark, gata	J	455 680
Stödstorp 2:1	Teknisk anläggning, skogsmark	E	640
Stödstorp 2:1	Teknisk anläggning	EJ	3 667
Mosippan 1	J-industri	NATUR	1 607
Mosippan 2	J-industri	J	7 030
Mosippan 2	J-industri	EJ	6 483
Mosippan 3	J-industri	NATUR	10 000
Mosippan 3	J-industri	J	18 262
Mosippan 3	J-industri	EJ	65

6.3.2 Fastighetsbildning

Fastigheter	Fastighetsrättsliga konsekvenser
Stödstorp 2:1	Fastigheten kommer kunna avstyckas av för att bilda nya fastigheter lämpliga för industriändamål. Kvartersmark med ändamål för tekniska anläggningar kommer att ligga kvar på fastigheten. De delar av fastigheten som ska utgöra allmän plats kommer ligga kvar på fastigheten efter att avstyckning av kvartersmark genomförts.
Mosippan 1	Del av Mosippan 1 kommer utgöra allmän plats NATUR. Vid behov kan denna mark genom fastighetsreglering överföras till Stödstorp 2:1.
Mosippan 2 och 3	Dessa fastigheten kan genom fastighetsreglering och avstyckning bilda lämpliga fastigheter för dels industriändamål dels tekniska anläggningar. Kvartersmark med ändamål för tekniska anläggningar kan komma att genom fastighetsreglering överföras till Stödstorp 2:1.

	Del av Mosippan 3 kommer utgöra allmän plats NATUR. Vid behov kan denna mark genom fastighetsreglering överföras till Stödstorp 2:1.

6.3.3 Rättigheter

Berörda rättigheter inom planområdet framgår av fastighetsförteckningen. Det finns inga rättigheter att hantera för detaljplanen.

Vid behov kan nya rättigheter såsom servitut eller gemensamhetsanläggningar tillskapas inom kvartersmark.

6.3.4 Ledningsrätt

Vid behov av upplåtande av ny ledningsrätt ansvarar ledningsinnehavaren för att tillskapa och bekosta erforderlig rättighet.

6.4 Tekniska frågor

6.4.1 Utbyggnad allmän plats

Kommunen ansvarar för och bekostar utbyggnad av allmän plats.

6.4.2 Utbyggnad infrastruktur

Dricks- och spillvatten

Planområdet föreslås införlivas i det kommunala verksamhetsområdet för dricks-, spill- och dagvatten. Anslutning till det allmänna ledningsnätet sker genom ansökan om anslutning. Förbindelsepunkter anvisas av VA-huvudmannen vilken är Vaggeryds kommun, Tekniska Kontorets VA-enheten. Anslutningar och planering av dagvattenhantering inom kvartersmark ska ske i samråd med kommunens VA-enhet. Respektive fastighetsägare erlägger anläggningsavgift för dricks-, spill- och dagvatten enligt gällande VA-taxa när förbindelsepunkten förmedlas. Förmedling av förbindelsepunkt görs snarast möjligt efter att den kommunala VA-anläggningen är utbyggd och godkänd för driftsättning.

VA-ledningar inom kvartersmark

Inom kvartersmark ansvarar respektive fastighetsägare för sina enskilda ledningar. I det fall de enskilda ledningarna ska vara gemensamma för flera fastigheter kan gemensamhetsanläggning bildas. Fastighetsägarna svarar för och bekostar en sådan ansökan till lantmäteriet.

Dagvatten

I enlighet med dagvattenstrategin ska dagvatten i första hand omhändertas inom den egna fastigheten. Är det inte möjligt ska förutsättningar för avledning till öppna lösningar såsom diken undersökas i samråd med kommunen. Dagvattenstrategins målsättning och intention ska beaktas vid handläggning av bygglov. Dimensionering och utbyggnad av dagvatten ska följa framtagen dagvattenutredning (bilaga 2).

Brandvatten

Ansvarsfrågan för brandvatten kommer att utredas mer och redovisas i planprocessens granskningsskede.

Avfallshantering

Fastighetsägaren ansvarar för att hushållsnära avfallshantering möjliggörs inom kvartersmarken. Plats och metod för hämtning av avfall bestäms i samråd med Kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM). För övrigt avfall från verksamheten ansvarar fastighetsägaren för hantering av avfall.

Posthantering

Fastighetsägaren ansvarar för anordnande av posthantering i samråd med PostNord.

El-, fiber och fjärrvärmeförsörjning

Vaggeryd Elverk innehar nätkoncession för området och ansvarar för elnätet. Vaggeryds Energi ansvarar för fiber samt fjärrvärme.

6.4.3 Planavgift

I och med att kommunen står för kostnaden för detaljplanens framtagande kommer planavgift att tas ut.

7. Medverkande i planarbetet

Ansvarig handläggare för detaljplanen är planarkitekt inom kommunledningskontoret.

I planarbetet har en projektgrupp bestående av representanter från Kommunledningskontoret, Tekniska kontoret och Vaggeryds Energi och Elverk deltagit.

Vaggeryds kommun

Kommunledningskontoret

November 2026

PLATS FÖR ATT GÖRA SKILLNAD